

JAAAR

VERSLAG

2

1

8

INHOUD

1.	Voorwoord algemeen directeur-bestuurder	4
2.	Verslag algemeen bestuur	6
3.	Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving.....	12
3.1	Treasurybeleid.....	13
3.2	Verantwoording aanvullende bekostiging technisch vmbo.....	13
3.3	Verantwoording besteding middelen prestatiebox.....	13
4.	Visie en besturing.....	14
4.1	Visie.....	15
4.2	Besturing.....	15
4.3	Omgeving.....	18
5.	Risicomanagement	20
5.1	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.....	20
5.2	Risicoprofiel	21
6.	Bedrijfsvoering	22
6.1	Bedrijfsvoering	23
6.2	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	28
7.	Toekomstige ontwikkelingen	30
7.1	Continuïteitsparagraaf.....	31
8.	Jaarrekening 2018	38
B.1	Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming).....	39
B.2	Staat van baten en lasten over 2018	40
B.3	Kasstroomoverzicht over 2018.....	41
B.4	Grondslagen	42
B.5	Toelichting op de balans	46
B.6	Toelichting op de staat van baten en lasten.....	51
B.7	Verbonden Partijen.....	58
9.	Overige gegevens.....	59
9.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	59

1.

VOORWOORD **ALGEMEEN DIRECTEUR-BESTUURDER**

Veel bereikt

In 2018 hebben we veel bereikt en zijn we dichterbij de realisatie van onze ambities gekomen. Dit was mogelijk dankzij de inzet, flexibiliteit en betrokkenheid van onze docenten, ondersteunende medewerkers en leidinggevenden. Bedankt daarvoor!

Ook een woord van dank aan onze leden van de PMR/GMR en het Algemeen Bestuur. Het is belangrijk met elkaar de dialoog aan te gaan en ik ben blij dat we dat op een goede en prettige manier hebben kunnen doen.

Het komende jaar krijgen we te maken met krimpende budgetten, onder andere door een daling van het aantal leerlingen. We staan daardoor voor een grote uitdaging. Met minder middelen onze kwaliteit hooghouden, vraagt veel van de organisatie. Desondanks hebben we het vertrouwen om van 2019 wederom een succesvol jaar te maken, waarin we mooie resultaten bereiken.

'Kleine' kwaliteit

De kwaliteit van ons onderwijs heeft de hoogste prioriteit. Wat verstaan we eigenlijk onder kwaliteit van ons onderwijs? In ons strategisch beleidsplan hebben we het dan onder andere over basistoezicht voor alle afdelingen en examenresultaten die minimaal gelijk zijn aan het landelijk gemiddelde. Of is het meer? Waarom kiezen leerlingen en ouders voor een van de scholen van Het Rhedens?

Volgens mij gaat het dan vooral om 'kleine' kwaliteit. Het contact met de leerling, geïnteresseerd zijn in wie deze leerling is en wat hij of zij nodig heeft. Bereid zijn de leerling te helpen, bereid zijn elkaar te helpen. Het contact met ouders open aangaan, om te delen wat er goed gaat maar ook waar onze zorg ligt. Je aan afspraken houden. Op tijd en correct reageren op mail. Met elkaar de school 'dragen' en ook de lastige taken met elkaar oppakken. Kleine kwaliteit zit in gedrag, in de mensen en hoe wij binnen onze scholen met elkaar omgaan.

Met elkaar bepalen wij wie Het Rhedens is, hoe we overkomen en ook welke resultaten wij samen bereiken. En resultaten zie ik dan in de breedste zin van het woord.

Misschien idealistisch, maar ik wil graag geloven in een schoolcultuur waar docenten, ondersteuners en schoolleiders hun werk met plezier doen en elke dag ervaren dat ze een zinvolle bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen.

De komende jaren zijn belangrijk voor Het Rhedens. We hebben veel ambities en er zijn in elke locatie belangrijke (onderwijs)ontwikkelingen in gang gezet.

We kunnen het verschil maken. Niet voor onszelf als organisatie (al is dat natuurlijk ook belangrijk) maar écht voor het onderwijs, zodat we kansen van kinderen op een mooie toekomst vergroten. Ik weet zeker dat we dat kunnen, door verantwoordelijkheid te nemen vanuit je eigen rol, als individu maar juist ook samen.

Door aanspreekbaar te zijn, door ons echt te committeren aan wie we zijn en aan wat we doen, door het verschil te willen maken met onze inzet. Door trots te zijn op de school en je er verantwoordelijk voor te voelen.

***Ons werk is nooit klaar. Het is nooit af en nooit perfect.
Laten we dan proberen elke dag van betekenis te zijn.***

Nogmaals dank aan alle collega's van Het Rhedens voor hun inzet om dit mogelijk te maken.

Mirjam Bunt
algemeen directeur-bestuurder

NB: De handreiking bestuursverslag van het ministerie van OCW is als leidraad genomen om tot een compact en relevant bestuursverslag over 2018 te komen. We hopen dat u dit bestuursverslag met belangstelling en plezier leest. Reacties en suggesties ter verbetering worden zeer op prijs gesteld.

2.

VERSLAG ALGEMEEN BESTUUR

Vruchtbare samenwerking

Vanuit de toezichthoudende rol zijn distantie en onafhankelijkheid kernwaarden voor het algemeen bestuur. Om onze taken goed te kunnen vervullen, is betrokkenheid bij het wel en wee van zowel de stichting als de drie scholen minstens zo belangrijk. We hebben daar in 2018 dan ook veel aandacht aan besteed.

In de eerste plaats via intensief overleg met het dagelijks bestuur (lees: de algemeen directeur-bestuurder), dat veel belangrijke informatie oplevert. Daarnaast vormen de contacten met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) een rijke bron van informatie, vooral omdat de gmr bestaat uit leerlingen, medewerkers en ouders. Ook de input van de locatiedirecteuren is onmisbaar. Op 10 oktober 2018 vond een geanimeerde gezamenlijke bijeenkomst van het algemeen bestuur met de locatiedirecteuren plaats. Het thema was 'crisisbeheersing', gepresenteerd door deskundigen van de gemeente Rheden.

Al deze contacten zorgen ervoor dat wij als algemeen bestuur goed op de hoogte blijven, waardoor wij kunnen doen waarvoor we benoemd zijn, namelijk adequaat toezicht houden. Graag zetten we deze vruchtbare samenwerking in 2019 voort.

Raad van Beheer-model

Stichting Het Rhedens wordt bestuurd volgens het Raad van Beheer-model, met een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur dat wordt gevormd door de algemeen directeur-bestuurder. Vrijwel alle bestuurlijke verantwoordelijkheden zijn gedelegeerd aan de algemeen directeur-bestuurder. Deze voert ook het overleg met de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad.

Het algemeen bestuur keurt het strategisch beleid goed en houdt toezicht. Zij houdt via de meerjarenbegroting en het jaarlijkse bestuursverslag en de jaarrekening, inclusief de controleverklaring van de externe accountant en diens accountantsverslag, toezicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de door de overheid ter beschikking gestelde middelen. Het algemeen bestuur telt vijf leden. Bij de samenstelling wordt gelet op geografische spreiding over het voedingsgebied en op de aanwezigheid van de benodigde deskundigheid (juridisch, financieel, personeelszaken).

Vergaderingen

De voorzitter van het algemeen bestuur en de algemeen directeur-bestuurder stellen in nauw overleg de agenda voor vergaderingen van het algemeen bestuur op. Vergaderingen beginnen met een besloten deel, waarbij de algemeen directeur-bestuurder niet aanwezig is. Het algemeen bestuur krijgt iedere vergadering een overzicht met de belangrijkste informatie over de voorgaande periode, zoals besluiten van de algemeen directeur-bestuurder en informatie van de locaties, het bestuursbureau en de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad.

Het algemeen bestuur is in 2018 zes keer in een reguliere vergadering bijeengewees, steeds in aanwezigheid van de algemeen directeur-bestuurder. Daarnaast heeft twee keer overleg plaatsgevonden met de medezeggenschapsraad. Hiermee wordt invulling gegeven aan wijzigingen in de Wet medezeggenschap op scholen. Ook was er een bijeenkomst met de voltallige directie.

Besluiten/gespreksonderwerpen

Het algemeen bestuur heeft in 2018 onder andere de volgende onderwerpen besproken en, daar waar statutair nodig, goedgekeurd:

Governance

Benoeming R.J. den Haan als secretaris van het AB en als lid remuneratiecommissie;
Benoeming P.M. van Wingerden-Boers als lid auditcommissie;
Medezeggenschapsstructuur in overleg met de gmr;
Lidmaatschap SIVON en benoeming van de algemeen directeur-bestuurder in de ledenraad SIVON.

Onderwijsresultaten

Ontwikkeling van de resultaten van de centrale examens, de geplande en gerealiseerde onderwijstijd, in-, door- en uitstroomgegevens);
Definitieve versie van het vierjaarlijkse inspectierapport;
Uitkomsten tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen, ouders en medewerkers.

Financiën

De jaarrekening, het bestuursverslag en het accountantsverslag 2017 (in aanwezigheid en met een toelichting van de externe accountant), de kwartaalrapportages 2018, de kaderbrief bij en de begroting 2019 met meerjarenperspectief tot 2022;
Investering in zonnepanelen voor de locaties Dieren en Rozendaal voor € 345.000 exclusief omzetbelasting.

Personeel

Mobiliteitsregeling;
Formatieplan 2018-2019;
Participatiewet.

Thema's

Opleiden in de school & professionaliseringsplan;
ICT, privacy en cybersecurity;
Crisisbeheersing en -communicatie;
Onderwijsontwikkeling op de drie scholen.

Zelfevaluatie

Op 31 oktober 2018 heeft het algemeen bestuur onder externe begeleiding een zelfevaluatie uitgevoerd. Gekozen is om in een open gesprek een aantal thema's aan de orde te stellen. De evaluatie is voorbereid door de remuneratiecommissie, de algemeen directeur-bestuurder en de externe begeleider. Op basis van de evaluatie zijn enkele actiepunten voor de toekomst geformuleerd. Deze betreffen vooral de informatievergaring door het algemeen bestuur (thematische vergaderingen 2 à 3 keer per jaar agenderen, bijgepraat worden over de voortgang van diverse strategische onderwerpen en het uitvoeren van schoolbezoeken).

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie heeft in 2018 het functioneren van de algemeen directeur-bestuurder beoordeeld en met de algemeen directeur-bestuurder besproken. De jaarlijkse evaluatievergadering heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2018 en betrof het schooljaar 2017–2018. De focus van de algemeen directeur-bestuurder ligt voor de komende jaren op de implementatie van het strategische beleid, nadat de afgelopen jaren enkele cruciale ontwikkelingen in gang zijn gezet.

De remuneratiecommissie heeft in 2018 de WNT-klassenindeling (Wet normering topinkomens) berekend. De WNT-klassenindeling 2018 kent drie criteria: de gemiddelde totale baten per kalenderjaar (2014-2016), het gemiddeld aantal leerlingen (2014-2016) en de gewogen onderwijssoorten. Deze criteria leveren 'complexiteitspunten' op, die aangeven in welke klasse de onderwijsinstelling voor de WNT wordt ingedeeld. Het algemeen bestuur heeft vastgesteld dat de berekening voor Het Rhedens leidt tot tien complexiteitspunten. Daarmee is Het Rhedens ingedeeld in klasse D.

De remuneratiecommissie bestaat uit de heren J. Wiegers en R.J. den Haan.

Auditcommissie

De auditcommissie is in 2018 tweemaal bijeengekomen. Van de vergaderingen zijn verslagen gemaakt, die zijn besproken in de reguliere vergadering van het algemeen bestuur. De auditcommissie heeft met de algemeen directeur-bestuurder en het hoofd bestuursbureau a.i. gesproken over het bestuursverslag en de jaarrekening 2017, het accountantsverslag 2017 en de managementletter 2018 van de externe accountant, de begroting 2019 met meerjarenperspectief tot 2022 en het verslag van de evaluatie van het treasurybeleid. De bevindingen van de accountant bij de administratieve processen zijn voortvarend opgepakt en de interne beheersing is van voldoende niveau.

De auditcommissie heeft extra aandacht besteed aan de beleidsrijke begroting 2019. Met name om meer de voortgang te bewaken ten aanzien van de realisatie van de strategische doelen. Ook het hoge niveau van de extra investeringen in de onderwijskwaliteit van de scholen (leidend tot aanzienlijke negatieve exploitatieresultaten tot het schooljaar 2023) vraagt extra aandacht van de toezichthouders, hoewel hier heel bewust voor is gekozen. Een uitwerking in verschillende scenario's is een gewenste aanvulling op de plannen. Dit pakt de algemeen directeur-bestuurder in 2019 verder op.

De auditcommissie bestaat uit de heren J.H.A. van de Sande, M.A. Willemen en mevrouw P.M. van Wingerden-Boers.

Code Goed Onderwijsbestuur

Het Rhedens is lid van de VO-raad (landelijke koepelorganisatie voor het voortgezet onderwijs) en onderschrijft dan ook de Code Goed Onderwijsbestuur. Deze code bevat lidmaatschapseisen en richtlijnen voor goed bestuur, waarvoor 'pas toe of leg uit' geldt, en waarover ieder jaar verantwoording moet worden afgelegd. Ook bevat de code aanbevelingen voor raden van toezicht van VO-scholen. Het Rhedens voldoet aan de gestelde eisen. Het bestuursverslag en de jaarrekening 2018 worden na goedkeuring door het algemeen bestuur gepubliceerd op de website.

Situaties waarin sprake was van een (potentieel) tegenstrijdig belang zijn binnen het algemeen bestuur niet aan de orde geweest.

Nevenfuncties per 31 december 2018

Dhr. drs. J. Wiegers (voorzitter):

interim-manager
bestuurslid International Association for Educational Assessment
voorzitter landelijk netwerk interim-toezichthouders
voorzitter Raad van Toezicht swv Stroomland te Nijmegen
secretaris Stichting Binnensportaccommodatie Horsterpark te Duiven

Dhr. dr. M.A. Willemen (vicevoorzitter):

directeur Stichting Bos en Hout Support
voorzitter PEFC-Nederland
voorzitter Algemene Vereniging Inlands Hout
voorzitter Verduurzaamd Hout Nederland
voorzitter Stichting Belang Olburgen en Rha

Dhr. mr. drs. R.J. den Haan (secretaris):

directeur strategie en beleid ROC Nijmegen

Dhr. drs. J.H.A. van de Sande RE (penningmeester):

hoofd IT-Audit ministerie van Defensie
kwaliteitstoetsers Nederlandse Orde van Register EDP Auditors (NOREA)

Mw. P. M. van Wingerden - Boers

waarnemend burgemeester van Apeldoorn
voorzitter van de Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Marechaussee
voorzitter van de Raad van Toezicht van Marant

Dieren, 25 juni 2019

Jan Wiegers (voorzitter algemeen bestuur)

3.

VERPLICHTE THEMA'S VANUIT WET- EN REGELGEVING

3.1 TREASURYBELEID

Het Rhedens kent een risicomijdend treasurybeleid. Dit beleid is vastgelegd in een treasurywet. Dit wet is in 2017 geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. Het treasurywet beschrijft de treasurytaken en -verantwoordelijkheden en legt beleidskaders vast voor wie bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn. Het wet bevat ook afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en -risico's en financierings- en beleggingsvraagstukken. Jaarlijks wordt over de uitvoering van het treasurybeleid expliciet verantwoording afgelegd aan het algemeen bestuur.

Met inachtneming van het treasurywet heeft Het Rhedens haar tijdelijk overtollige middelen uitgezet op deposito- en spaarrekeningen. In 2018 is niet belegd in risicodragend kapitaal, is geen gebruik gemaakt van financiële derivaten en zijn geen externe geldmiddelen aangetrokken. In 2018 hebben zich geen liquiditeitsproblemen voorgedaan en op basis van de meerjarenbegroting worden deze ook niet voorzien op de middellange termijn. In 2018 heeft de stichting uit hoofde van het Uniform Herstelkader Rentederivaten MKB een uitkering ontvangen. Dit bedrag bestaat uit een coulantevergoeding van € 100.000 en een compensatie voor rentelasten van € 27.200. Deze bedragen zijn met de wettelijke rente (€ 5.300) verhoogd. Het gehele bedrag is in de jaarrekening 2018 onder de financiële baten en lasten verantwoord.

3.2 VERANTWOORDING AANVULLENDE BEKOSTIGING TECHNISCH VMBO

In 2018 heeft de stichting € 81.091 ontvangen uit hoofde van de Regeling aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018. Van dit bedrag zijn twee draaibanken met toebehoren, een puntlastoestel en een mechanische schaar/plaatschaar aangeschaft onder inruil van de oude draaibank en een

oude kantbank. Het investeringsbedrag bedroeg € 43.501 en is rechtstreeks in mindering gebracht op de ontvangen subsidie. De rest van de subsidie is aangewend ter financiering van het boekverlies op de ingeruilde kantbank, de kosten van planontwikkeling voor en begeleiding van de regionale samenwerking op het gebied van techniek (en technologie) en de extra taakuren van de docenten die bij ontwikkelingen van het techniekonderwijs zijn betrokken.

Aan de Christelijke Hogeschool Windesheim volgen sinds de start van het schooljaar docenten de modules PIE Elektrotechniek (2 docenten), PIE Installatietechniek (2 docenten) en Metaaltechniek (3 docenten).

3.3 VERANTWOORDING BESTEDING MIDDELEN PRESTATIEBOX

In 2018 heeft de stichting € 592.360 ontvangen uit hoofde van de Regeling prestatiebox VO. De prestatieboxgelden worden onder andere ter beschikking gesteld voor het ontwikkelen van uitdagend onderwijs, de professionalisering en deskundigheidsbevordering van leraren en de professionalisering schoolleiders en bestuurders. Een belangrijk bestedingsdoel van deze gelden is de onderwijsontwikkeling in alle drie de locaties, waarbij de kosten vooral voortvloeien uit extra (ontwikkel)uren die medewerkers ter beschikking krijgen om het onderwijs verder te ontwikkelen en uit te voeren. Belangrijke ontwikkelingen zijn het prototype leerjaar 2 bij Het Rhedens Rozenaal, de bovenbouw h/v bij Het Rhedens Dieren en de implementatie van een professionele cultuur bij Het Rhedens De Tender. Zie verder hoofdstuk 4.2 voor een toelichting op de onderwijskundige ontwikkelingen. Door Het Rhedens zijn de gelden verder ingezet om extra scholings- en coachingsactiviteiten voor zowel de docenten, de schoolleiding en de bestuurder te financieren. Individueel en ook in teamverband (denk aan management development en ontwikkelen van rollen zoals die van een mentor).

4.

VISIE EN BESTURING

In lijn met het advies van het ministerie van OCW is het onderdeel verslag van het algemeen bestuur (het toezichthoudende orgaan binnen Stichting Het Rhedens) als separaat hoofdstuk in het bestuursverslag opgenomen. In dit hoofdstuk is ook de naleving van de Code Goed Onderwijsbestuur opgenomen.

4.1 VISIE

Voor iedereen

Het Rhedens heeft als enige school in de regio een algemeen bijzondere grondslag. We gaan uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen en van westerse waarden zoals verwoord in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Dit betekent dat 'iedereen' welkom is op Het Rhedens. Dat maakt 'de kunst van het samenleven' extra belangrijk. Daarom leren de leerlingen om te gaan met mensen die anders zijn of anders denken en om vrijheid van meningsvorming en meningsuiting te paven aan respect voor gevoelens, overtuigingen en geloven van anderen. Er is veel aandacht voor culturele, filosofische, maatschappelijke en persoonlijke vorming.

Leren, ontplooiën, samenleven

Het doel van het onderwijs op Het Rhedens is leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving, én bijdragen aan hun persoonlijke vorming. Op Het Rhedens is onderwijs dus méér dan alleen een diploma behalen. Leerlingen worden gestimuleerd om hun talenten maximaal te ontplooiën en zich te ontwikkelen tot betrokken, sociale en zelfbewuste deelnemers aan de samenleving. Vandaar het motto 'leren, ontplooiën, samenleven'.

4.2 BESTURING

Stichting Het Rhedens

Stichting Het Rhedens is het bevoegd gezag. De stichting is opgericht bij notariële akte van 27 juni 1997. Deze is het laatst gewijzigd op 25 januari 2017.

Bestuursnummer:	40930	
BRIN-nummer 02VN:	Regionale Scholengemeenschap Het Rhedens (sector VO)	
BRIN-nummer 26NH:	Praktijkschool De Tender (sector VO PRO)	
Kamer van Koophandel:	41053606	
Adres:	Doesburgsedijk 7, 6953 AK Dieren	Postadres: Postbus 35, 6950 AA Dieren
Telefoon:	0313 490 900	
E-mail:	info@hetrhedens.nl	
Website:	www.hetrhedens.nl	

Contactpersoon: M.C. Hanekamp (*directeur bedrijfsvoering*) **E-mail:** hanekampm@hetrhedens.nl

'Typisch Het Rhedens'

Het Rhedens hanteert vier kernwaarden: openheid, vertrouwen, veiligheid en verbinding. Deze waarden zijn 'typisch Het Rhedens'. Ze vormen de basis voor het beleid en handelen van de school. Openheid betreft zowel de wijze waarop leerlingen, medewerkers en ouders met elkaar omgaan als openstaan voor nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen en voor de samenleving om ons heen. Openheid vergt vertrouwen. Vanuit vertrouwen kunnen leerlingen zelfvertrouwen ontwikkelen. Veiligheid maakt het mogelijk dat leerlingen fouten durven te maken en niet bang zijn om 'anders' te zijn. Verbinding houdt in dat leerlingen en medewerkers zich verbonden voelen met elkaar, hun locatie en de school als geheel. Ook zoekt Het Rhedens actief verbinding met de samenleving.

Voedingsgebied en onderwijsaanbod

Het Rhedens is een streekschool met een belangrijke functie voor het gebied dat zich globaal uitstrekt tussen Brummen, Eerbeek, Doesburg en Noord-oost-Arnhem. Het betreft, met uitzondering van de gemeente Arnhem, een 'krimpregio'. Omdat we alle opleidingen aanbieden – van praktijkonderwijs tot en met gymnasium – kan in principe iedere jongere in het voedingsgebied op Het Rhedens onderwijs volgen.

Locaties

Het Rhedens is kleinschalig georganiseerd. De eenheid van organisatie is de locatie. Onder stichting Het Rhedens vallen drie locaties: Het Rhedens Rozendaal, Het Rhedens Dieren en Het Rhedens De Tender. Een locatie staat onder leiding van een locatiedirecteur. De locaties Dieren en Rozendaal zijn onderverdeeld in kleinere afdelingen/teams. De medewerkers in de afdelingen/teams worden aangestuurd door afdelingsleiders.

Bestuursbureau

Het Rhedens heeft een bestuursbureau dat de locaties, de directie en het bestuur ondersteunt op het gebied van onder andere governance, financiën, huisvesting, ICT, facilitaire zaken, inkoop en personeels- en leerlingenadministratie. Daarnaast worden bestuur en directie voorzien van de benodigde managementinformatie en wordt beleid uitgewerkt op de genoemde gebieden. De directeur bedrijfsvoering stuurt de medewerkers van het bestuursbureau aan.

Medezeggenschap

Het Rhedens heeft een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr), die beschikt over alle benodigde faciliteiten. De leden worden aangemoedigd om cursussen of trainingen te volgen. De inbreng van de medezeggenschapsraad wordt zeer gewaardeerd. Er is dan ook sprake van reële invloed op het beleid van de school. De voorzitter van de medezeggenschapsraad wordt actief – formeel en informeel – geïnformeerd door de algemeen directeur-bestuurder over nieuwe ontwikkelingen. Het periodiek overleg met het algemeen bestuur was op 23 mei en 4 december 2018. Er werd onder meer gesproken over het bestuursverslag 2017 en de mogelijke vernieuwing van de medezeggenschapsstructuur. De gmr heeft in het verslagjaar zes keer vergaderd en was daarbij steeds compleet of nagenoeg compleet. De gmr heeft ingestemd met een groot aantal documenten, waaronder de (meerjaren) begroting van de stichting, het formatieplan, de bevorderingsrichtlijnen en het examenreglement, het prototype leerjaar 2 van Het Rhedens Rozendaal en de lessentabel van de bovenbouw h/v van Het Rhedens Dieren. Een eigen financiële commissie adviseert de gmr over de begroting, het formatieplan en de jaarverslaggeving. Een belangrijk gespreksonderwerp is de rol van de gmr nu de drie locaties steeds meer gaan functioneren als afzonderlijke scholen. De eerste uitkomst is dat de huidige structuur in principe voldoet, maar dat de diverse geledingen actiever bij (de uitvoering van) het beleid van de locaties kunnen worden betrokken.

Onderwijskundige ontwikkeling

In 2017 heeft Het Rhedens een nieuw strategisch beleidsplan vastgesteld, waarin de onderwijskundige ontwikkeling vanzelfsprekend een belangrijk thema is. Volgens het beleidsplan is er sprake van een aantal gemeenschappelijke onderwijskundige uitgangspunten, zoals 'gepersonaliseerd leren' en 'maatwerk en meer'. Gepersonaliseerd leren betekent dat wij ons onderwijs meer toespitsen op de individuele leerbehoefte van leerlingen, zodat zij binnen een klas in verschillende tempo's en op verschillende manieren kunnen werken. De mate van ondersteuning wordt afgestemd op de behoefte van de leerling. Voor Het Rhedens is gepersonaliseerd leren niet nieuw. Elke locatie heeft op dit gebied al stappen gezet. Maar om het echt tot een succes te maken, moeten we ons onderwijs ook anders organiseren: flexibeler en digitaler. Daarnaast wil Het Rhedens de leerlingen volop kansen geven om hun capaciteiten en talenten maximaal te benutten. Daarom zijn er op ieder niveau (extra) modules, activiteiten en mogelijkheden voor verdieping en verrijking.

Bestaande programma's als Studium Generale op Het Rhedens Rozendaal en Extend op Het Rhedens Dieren worden verfijnd en uitgebreid en leerlingen kunnen één of meer vakken op een hoger niveau volgen. De Tender geeft de leerlingen de mogelijkheid in een extraneustraject onderwijs te volgen op een roc, om zo een diploma te kunnen behalen. Door maatwerk te bieden, wordt iedere leerling echt uitgedaagd. We kijken voortdurend of het aanbod nog up-to-date is. Daarbij leren we van en met elkaar. Goede ervaringen op de ene locatie worden gedeeld met de andere locaties. En we laten de buitenwereld toe in ons onderwijs, bijvoorbeeld door externe deskundigen en ouders te vragen gastlessen te verzorgen en door 'leren buiten de school'. Dit maakt het onderwijs op Het Rhedens relevanter en aantrekkelijker.

Samenwerkingsverband Regio Zutphen (Passend onderwijs)

Het Rhedens maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Regio Zutphen (SWV), dat zich bezighoudt met 'Passend onderwijs' op de scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Rheden, Rozendaal en Zutphen. Binnen het samenwerkingsverband werken acht VO-scholen en zes VSO-organisaties samen om elke jongere een passende onderwijsplek te bieden en waar nodig ook passende ondersteuning voor leerlingen en docenten. Het SWV geeft praktische adviezen, neemt testen en toetsen af en verzorgt de

indicatie voor praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs (lwoo).

De afspraken tussen de scholen staan in een ondersteuningsplan. Dit beschrijft onder andere het toelatingsbeleid binnen het samenwerkingsverband, de toewijzing van extra ondersteuning en de visie van het samenwerkingsverband op Passend onderwijs. Ook staat in het ondersteuningsplan welke basisondersteuning en eventuele extra ondersteuning iedere school moet bieden (ondersteuningsprofiel). De scholen van Het Rhedens hebben verschillende ondersteuningsprofielen: Het Rhedens Dieren is begeleidingsschool en dialoogschool (lwoo), Het Rhedens Rozendaal is alleen begeleidingsschool en Het Rhedens De Tender alleen dialoogschool. Het ondersteuningsplan wordt jaarlijks aangevuld met een ontwikkelagenda. Verder bevat het informatie over hoe ouders worden geïnformeerd en welke ondersteuning zij kunnen krijgen.

Beide ondersteuningsprofielen – begeleiding en dialoog – maken gebruik van de expertise van onderwijsgeneralisten en/of gezinsgeneralisten. Zij ondersteunen leerlingen, docenten en zorgcoördinatoren. Ook geven ze scholing en voorlichting aan individuele docenten en/of teams. De zorgcoördinatoren, generalisten en afdelingsleiders voeren regelmatig afstemmingsoverleg in het onderwijszorgsteunpunt (OZS). Hierbij kan bijvoorbeeld het schoolmaatschappelijk werk aansluiten.

De dialoogscholen ontvangen extra financiële middelen voor passende begeleiding, zoals kleinere klassen en/of de inzet van (technische) onderwijsassistenten. Indien een leerling kortdurend extra begeleiding nodig heeft, dient de zorgcoördinator van de locatie een verzoek in bij het samenwerkingsverband. Bij toekenning worden hulpvraag, begeleidingswens en duur van het traject vastgelegd. De zorgcoördinator organiseert deze zorg. De scholen van Het Rhedens stemmen hun ondersteuning onderling af tijdens periodiek overleg. Hierbij is de locatiedirecteur van Het Rhedens De Tender aanwezig.

In 2018 heeft de stichting € 153.339 ontvangen van het samenwerkingsverband. Dit geld is besteed aan uren voor zorgcoördinatoren (OZS) en voor € 36.175 aan specifieke dienstverlening door het samenwerkingsverband zelf (met name groeibekostiging, schakelklassen, leerling op-de-rails). Vanaf het kalenderjaar 2019 ontvangt de stichting een jaarlijks stijgend deel van de LWOO gelden via het samenwerkingsverband, aangezien voor opting-out is gekozen per 1 augustus 2018. Vanaf die datum worden er geen lwoo beschikkingen meer afgegeven. De gelden worden onder de deelnemende scholen verdeeld

op basis van het aantal leerlingen in het vmbo basis en kader in de verhouding 3 staat tot 1.

Voorkomen van Voortijdig School Verlaten

De stichting werkt in de regio Arnhem samen met andere vo-scholen en roc's aan overstapprogramma's vo-mbo onder de naam Lerende Regio Arnhem e.o. Het doel is voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast voert de samenwerking projecten uit hoofde van het vierjarig convenant ter voorkoming van maatschappelijke uitval van jongeren in de regio Arnhem. Elk jaar worden de programma's inhoudelijk en financieel geëvalueerd. Belangrijke programma's zijn 'Sluitende Keten', 'Uitval & Switch monitor', 'Met perspectief van havo4 naar mbo' en het 'Digitaal Doorstroomdossier'.

Samenstelling directie op 31 december 2018

Mw. M.M. Bunt MME
(algemeen directeur-bestuurder)

Dhr. M.J. van Minderhout
(locatiedirecteur Het Rhedens De Tender)

Dhr. I.P.M. Gijsberts
(locatiedirecteur Het Rhedens Dieren)

Mw. C.J.M. Oomens MEL
(locatiedirecteur Het Rhedens Rozendaal)

Dhr. M.C. Hanekamp RA (directeur bedrijfsvoering)

Nevenfuncties algemeen directeur-bestuurder

lid van Ledenadviesraad (LAR) VO-Raad

bestuurslid Eerste Coöperatief Werkgeversverband VO

bestuurslid regio Oost VO-Raad

lid ledenraad SIVON (kamer kleine besturen)

Uit bovenstaande nevenfuncties blijkt dat geen sprake is van tegenstrijdige belangen.

4.3 OMGEVING

Leerling- en ouderparticipatie

Leerlingen en ouders hebben een belangrijke inbreng op Het Rhedens. Ze denken en praten mee over het beleid van de school in de leerlingenraad, de ouderraad, diverse klankbordgroepen en uiteraard de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Naast deze formele inspraak wordt veel waarde gehecht aan minder formele vormen van inbreng. Leerlingen en ouders weten dat naar hen wordt geluisterd. Op de locaties wordt de dialoog met ouders, maar vooral ook met de leerlingen, versterkt. Dit vergroot niet alleen de betrokkenheid van leerlingen en ouders, maar ook de kwaliteit van het onderwijs. De locaties houden ieder jaar een ouder-leerling-wisseldag, waar veel belangstelling voor is.

Erg belangrijk is ook de betrokkenheid van de leerling en diens ouders bij het individuele leerproces. In het kader van gepersonaliseerd leren nemen leerlingen meer en meer het voortouw bij het bepalen van hun leerdoelen en de wijze waarop zij deze willen realiseren. De leerling overlegt hierover (bijvoorbeeld tijdens oudermiddagen en -avonden en/of in driehoeksgesprekken) met de mentor en de ouders. Van de ouders wordt een actieve betrokkenheid bij de leerprestaties van hun kind verwacht.

Leerlingen en ouders worden actief geïnformeerd over ontwikkelingen die spelen op Het Rhedens. De school maakt gebruik van sociale media zoals Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn. Social media vervangen niet de directe communicatie, maar zijn wel een laagdrempelige aanvulling als het gaat om leerling- en ouderbetrokkenheid. Vooral Instagram en Facebook zijn populair met ruim 3100 Instagram- en bijna 2000 Facebookvolgers. Er wordt veel gereageerd en vragen worden snel beantwoord. Door de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is het gebruik van beeldmateriaal op social media in 2018 sterk beperkt omdat het arbeidsintensief is om te controleren of leerlingen die op beeldmateriaal staan wel toestemming hebben gegeven.

Midden in de samenleving

Het Rhedens staat letterlijk en figuurlijk midden in de samenleving. We onderhouden intensieve contacten met overheden, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en andere onderwijsinstellingen. Uiteraard streven we daarbij naar een meerwaarde voor het onderwijs, maar voelen we ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Bedrijfsleven

De contacten met de buitenwereld leiden onder meer tot gastlessen door deskundigen en (snuffel) stages voor leerlingen. 'Leren buiten de school' is duidelijk in opkomst. Hierbij wordt een deel van de vakinhoud in en door een bedrijf of instelling verzorgd. Bedrijven worden ook uitgenodigd om mee te denken over het curriculum en in het onderwijsprogramma wordt rekening gehouden met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Dit geldt in versterkte mate voor Het Rhedens De Tender, met als doel structurele uitstroom naar werk voor de leerlingen.

Onderwijs

Erg belangrijk zijn ook de contacten met het primair onderwijs en de vervolgopleidingen (van mbo tot en met universiteit). Een stevige verbinding met de basisscholen in het voedingsgebied, ook in de vorm van onderwijsinhoudelijke afstemming, zorgt voor een soepele overgang naar het voortgezet onderwijs. Nauwe samenwerking met het vervolgonderwijs verkleint de kans op studievertraging of zelfs uitval.

Het Rhedens geeft een actieve invulling aan het lidmaatschap van de VO-raad. Het Rhedens is lid van de leden adviesraad, het schoolleidersplatform, het bestuur van de Regio Oost en participeert in diverse landelijke initiatieven om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Verder is Het Rhedens aangesloten bij onder andere het Samenwerkingsverband Regio Zutphen en de Lerende Regio Arnhem, die zich met name richt op de overstap van vo naar mbo. Leerlingen volgen masterclasses van het Radboud Pre-University College of Science, we zijn Samenwerkingschool voor docenten in opleiding van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en we werken samen met onder andere hogeschool Van Hall Larenstein en de Rijksuniversiteit Groningen.

Overige samenwerkingspartners

Als grote middelbare school is Het Rhedens een belangrijke samenwerkingspartner voor gemeenten en instanties (jeugdzorg, politie etc.). Het Rhedens werkt samen met de gemeente en diverse sociale ketenpartners in het kader van de participatiewetgeving en de veranderende jeugdzorg. Het Rhedens is ook op andere manieren aanwezig in de lokale gemeenschappen. Het Rhedens is lid van ondernemersvereniging DELS (Dieren, Ellecom, Laag-Soeren, Spankeren) en de Industriële Club Rheden (ICR). In het kader van hun maatschappelijke stage helpen leerlingen bijvoorbeeld bij sportdagen, lopen mee met avondvierdaagsen en assisteren bij activiteiten in verzorgingshuizen. De locaties van Het Rhedens worden gebruikt door externe initiatieven.

In 2018 is de deelname aan VeluwezOOOm Got Talent van Triple Helix voortgezet, waarin ondernemers, overheid en onderwijs samenkomen. Bij Triple Helix worden deelnemers uit het onderwijs en werkzoekende jongvolwassenen getraind in arbeidsvaardigheden binnen een bedrijf. Ze krijgen onderwijs en begeleiding van deelnemende partijen. Als onderdeel van VeluwezOOOm Got Talent wordt een groep van vijftien leerlingen van diverse scholen uit de regio getraind om zelf een bedrijf te beginnen.

Klachten/klokkenluidersregeling

Als er klachten zijn, gaan deze vaak over de dagelijkse gang van zaken op school. Deze worden doorgaans in goed onderling overleg met medewerkers en/of de schoolleiding afgehandeld. Indien dat niet lukt, kan een beroep worden gedaan op de vertrouwenspersonen. Indien ook zij niet tot een bevredigende oplossing komen, verwijzen zij door naar de landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs. Deze commissie kan ook rechtstreeks worden benaderd. In het verslagjaar zijn geen klachten doorgeleid naar de landelijke commissie.

Er is in 2018 één klacht met betrekking tot Het Rhedens afgehandeld. Het betrof een examentoets en het oneens zijn over het cijfer. De examencommissie heeft de klacht afgewezen. Het Rhedens heeft zich in 2017 aangesloten bij de klokkenluidersregeling van de VO-raad. Op deze regeling is geen beroep gedaan.

De klachtenregeling en klokkenluidersregeling staan op de website www.hetrhedens.nl.

5.

RISICOMANAGEMENT

5.1 BESCHRIJVING VAN DE BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

STEL DAT...

1.

de basispopulatie sterker terugloopt dan geprognosticeerd.

Een terugloop van het aantal leerlingen heeft (direct) gevolgen voor de formatie. Het Rhedens wil daarom een hoger percentage van de leerlingen in het voedingsgebied aan zich binden. Daarnaast is de locatie Dieren per 1 augustus 2018 uitgebreid met de bovenbouw van havo en vwo voor leerjaar 4. Ook gaan de locaties zich scherper positioneren en profileren. Zo ontstaat een breed en meer onderscheidend aanbod voor iedere jongere in het voedingsgebied.

2.

de krapte op de arbeidsmarkt niet meer zelfstandig kan worden opgevangen.

De laatste jaren blijkt het moeilijker bij sommige combinaties van bevoegdheden en vakkennis bevoegd personeel te vinden en te binden. Dit geeft druk op het salarisgebouw van Het Rhedens. Vacatures kunnen uiteindelijk leiden tot inhuur via detacheringen/of uitzendbureaus. Het bureau brengt (extra) kosten in rekening en de school kan de 21 procent btw niet terugvorderen. De stichting stimuleert medewerkers om zich te scholen in tekortvakken en/of de eerstegraadsbevoegdheid of een (extra) tweede bevoegdheid te behalen. Belangrijke aandachtsgebieden in het strategisch beleidsplan op personeelsgebied zijn: strategisch personeelsbeleid, leeftijdsbewust personeelsbeleid, opleiden en begeleiden nieuwe docenten, visieontwikkeling prestatiebeloning, scholingsbeleid en actualiseren functiebouwwerk.

Overige beheersmaatregelen

Veel beheersmaatregelen kosten vooral tijd, vragen om alertheid en plaatsing op een to do-list van een directie- of staf lid. De extra kosten van de beheersmaatregelen blijven beperkt tot extra inzet van eigen medewerkers en inhuur van externe deskundigen. In de huidige exploitatiebegroting is hiermee rekening gehouden. Voor onvoorziene omstandigheden beschikt Het Rhedens over een stevige financiële positie, waardoor de meeste risico's, in ieder geval op de korte termijn, adequaat kunnen worden opgevangen.

3.

de inspectie in de toekomst negatief oordeelt over de onderwijskwaliteit.

Een negatief oordeel van de inspectie kan veel leerlingen en dus geld kosten. Onderwijskwaliteit is een belangrijk speerpunt in het nieuwe strategisch beleidsplan. Het doel is dat alle afdelingen onder het basistoezicht van de onderwijsinspectie blijven en dat de examenresultaten van alle afdelingen op of boven het landelijke gemiddelde liggen. Speerpunten zijn meer aandacht voor de interactie tussen leerling en docent, meer keuzemogelijkheden voor leerlingen en meer nadruk op de kwaliteit van de les. Verder werken alle locaties aan het (verder uitbouwen) van het plusdocument. Het Rhedens ziet leerlingparticipatie als een krachtig instrument om het onderwijs te verbeteren. Uit het definitieve inspectierapport van maart 2018 blijkt dat we op de goede weg zijn.

4.

ondersteuning door het bestuursbureau mogelijk onvoldoende is vanwege nieuwe profilering.

Bij een scherpere positionering en profilering van de locaties hoort ook meer autonomie voor de locaties. Dit leidt tot een andere verhouding tussen de locaties en het bestuursbureau. Met ondersteuning van een externe deskundige werkt het bestuursbureau aan een verbetertraject. De eerste tekenen van verbetering zijn zichtbaar.

5.2 RISICOPROFIEL

In 2017 is het nieuwe strategisch beleidsplan goedgekeurd en heeft een eerste vertaling plaatsgevonden in de locatieplannen. Rekening houdend met de belangrijkste strategische risico's is een begroting voor 2018 opgesteld, met een meerjarenperspectief tot en met 2021. De begroting is besproken met de gmr, het algemeen bestuur, de locatiedirecties en de afdelingsleiders. Elk kwartaal is gerapporteerd over de voortgang ten opzichte van de strategische doelen en over de financiële uitkomsten. Afwijkingen zijn geanalyseerd en besproken. Corrigerende maatregelen zijn getroffen en worden beoordeeld of deze het gewenste effect hebben. Voor de zomervakantie is een taakstellende kaderbrief met de locaties gedeeld als startpunt voor de begroting 2019, met een meerjarenperspectief tot 2022. Hierbij zullen ook de belangrijkste risico's geactualiseerd gaan worden.

De aanbevelingen die de onafhankelijke externe accountant in haar managementletter heeft gedaan ter verbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing, zijn in 2018 voortvarend opgepakt. Veel punten zijn naar tevredenheid van de accountant opgelost. De nieuwe bevindingen die in 2018 zijn gemeld, worden in de eerste helft van 2019 opgepakt.

5.

het ziekteverzuim stijgt door continue ontwikkelingen in het onderwijs.

Hoewel 2018 met name door de langdurige griepgolf een bijzonder jaar lijkt te zijn, is bij sommige groepen docenten het ziekteverzuim toegenomen. De afname van lesaanbod vraagt om extra mobiliteit tussen de verschillende locaties van de stichting. Externe en interne ontwikkelingen vragen om een, bijna permanente, veranderbereidheid. Dit vraagt veel van onze medewerkers. Daarbij zien we dat sommige docenten veel moeite hebben zich continue aan de veranderingen aan te passen en als enige uitweg een ziekmelding zien. Dit vraagt om een nog beter ziektepreventiebeleid en een actiever reïntegratiebeleid. Eind 2018 zijn de eerste stappen gezet.

6. **BEDRIJFSVOERING**

6.1 BEDRIJFSVOERING

Personeelsbeleid

Het realiseren van de doelstellingen van Het Rhedens kan alleen met gemotiveerd en competent onderwijsend en onderwijsondersteunend personeel. Samen moeten we zorgen voor goed onderwijs, aanvullende programma's, extra activiteiten, adequate begeleiding en meer. Het personeelsbeleid is vast agendapunt bij directievergaderingen en in contacten met het algemeen bestuur. Ook is er regelmatig overleg met de personeelsgeleding van de gmr.

Strategisch hrm

In 2018 heeft strategische personeelsplanning een goed beeld gegeven van de onder- en overformatie op de locaties (inzetbaarheid (lesbevoegdheid, aantal uren, pensioendatum etc.) van ieder personeelslid op korte en langere termijn ten opzichte van de lesvraag). Hierdoor konden zowel vacatures als overformatie vroegtijdig worden gesignaleerd en opgelost. In het verlengde hiervan is in een mobiliteitsregeling omschreven hoe Het Rhedens omgaat met overformatie op locatie- en stichtingsniveau. Deze regeling heeft er mede toe geleid dat er in het schooljaar 2018-2019 bijna geen overformatie op locatieniveau is. Docenten worden gestimuleerd om zich breder te bekwamen, bijvoorbeeld door de eerstegraadsbevoegdheid of een (extra) tweede bevoegdheid te halen of zich bij te scholen in tekortvakken. Daarnaast is het taakbeleid strakker geworden. Hetzelfde geldt voor verplichte aanwezigheid buiten het lesrooster om. Wat betreft de digitalisering van de hrm-processen is in 2018 vooral ingezet op het structureel gebruiken van reeds geïmplementeerde mogelijkheden van HR2day. Medewerkers loggen vaker in, aanvragen worden steeds vaker digitaal gedaan en ook leidinggevend maken meer gebruik van HR2day.

Scholing/professionalisering

In 2018 is € 227.000 besteed aan coaching, studiedagen, cursussen, conferenties, seminars en ontmoetingen in individuele studiekosten. Hierbij ging het om zowel vakgerichte (na)scholing als scholing gericht op onderwijsontwikkeling. Individuele scholingstrajecten hadden met name betrekking op het behalen van een extra onderwijsbevoegdheid of een hogere onderwijsgraad (via studie aan een hogeschool of universiteit). Externe coaching voor individuele medewerkers is in beperkte mate ingezet.

Gesprekkencyclus

Het Rhedens ziet 'feedback' en het goede gesprek voeren met elkaar als een belangrijke voorwaarde om verbeteringen te realiseren. Het helpt iedere medewerker om 'kritisch' naar zichzelf kijken en te zien wat beter kan in de les en in de school. In dit kader speelt de gesprekkencyclus uiteraard een grote rol. De afgelopen jaren is de gesprekkencyclus geprofessionaliseerd en is meer uniformiteit gebracht in de verslaglegging. Ook wordt het proces steeds meer gedigitaliseerd. Zo worden de leerlingenquêtes inmiddels digitaal afgenomen en zijn de bronnen voor het voeren van een functioneringsgesprek via het personeelsadministratiepakket HR2day digitaal beschikbaar voor zowel de medewerker als de leidinggevende. De volgende stap die wordt gezet is het beter afstemmen van de gesprekkencyclus op de strategische doelen van de stichting. Dit staat op de agenda voor het schooljaar 2019-2020.

Beheersing uitkeringen na ontslag

Onderwijsinstellingen zijn eigenrisicodragers voor werkloosheidsuitkeringen (WW), bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen (BWW) en Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Het WGA-risico heeft Het Rhedens ondergebracht bij het UWV. De WW- en BWW-risico's draagt Het Rhedens zelf. Het Rhedens probeert kosten uit hoofde hiervan zoveel mogelijk te voorkomen. Bij het aannamebeleid wordt rekening gehouden met het arbeidsverleden van de medewerkers. Bij voorkeur worden tijdelijke contracten afgesloten. Daarnaast stimuleert Het Rhedens scholing van haar medewerkers zodat zij breder inzetbaar zijn. Voor oud-medewerkers die een uitkering hebben, is nog geen sprake van een doelgericht reïntegratiebeleid.

Ziekteverzuim

Het hoge ziekteverzuim, zowel kort als lang, is in 2018 een van de belangrijkste redenen geweest van de overschrijding van de begroting. Het ziekteverzuim is gestegen tot 7,2% (2017 5%). Bij het kortlopende ziekteverzuim is de langdurige griepgolf in het begin van 2018 de belangrijkste oorzaak. Bij het langdurende verzuim is sprake van relatief veel werkgerelateerd verzuim van oudere docenten. Daarom is in 2018 met een doorloop naar 2019 extra inzet gepleegd op het preventieve ziektebeleid en, door middel van externe ondersteuning van de arbo-dienst, op het reïntegreren van bestaande ziektegevallen. Ook is in 2019 een Regeling generatiepact Het Rhedens opgesteld en na goedkeuring van de gmr en het algemeen bestuur geïmplementeerd.

Door het hoge aantal ziektegevallen op 31 december 2017, die zijn doorgelopen in 2018 hebben we een niet begrote bate uit het Risicofonds ontvangen van € 164.500.

Financieel beleid

Het Rhedens vindt dat de focus en sturing ook financieel moeten liggen op de onderwijskwaliteit en dus het onderwijsproces. Het strategisch beleidsplan is daarbij leidend. Overheadkosten worden zo laag mogelijk gehouden om meer in het primaire proces te kunnen investeren. In de jaarbegroting wordt ruimte ingebouwd voor speerpunten en onderwijsontwikkeling. Om de continuïteit van onderwijs te waarborgen, streeft Het Rhedens naar financiële kengetallen boven de normen (ondergrens) van de inspectie. Een bovengrens is niet gesteld, maar het realiseren van goede financiële resultaten mag niet ten koste gaan van goed onderwijs. De basis voor adequaat financieel beleid is de beleidsrijke begroting met meerjarenperspectief. Hierin komen de strategische keuzes van Het Rhedens financieel tot uitdrukking.

Financiële positie op de balansdatum

De financiële positie van de stichting op de balansdatum is goed te noemen. Vier van de vijf hierna te behandelen kengetallen zitten ruim boven de signaleringsgrenzen van de inspectie. Alleen de rentabiliteit is lager. Dit wordt verklaard door de aanzienlijke investeringen die de stichting doet in de onderwijskundige ontwikkelingen. Het is een bewuste keuze van het bestuur om hier de komende jaren extra financiële middelen beschikbaar voor te stellen. Daarnaast kenmerkt 2018 zich vooral ook door een hoger dan normaal ziekteverzuim, die extra druk op de financiële middelen heeft gelegd.

Vermogensbeheer

Kapitalisatiefactor: laat zien in hoeverre onderwijsinstellingen hun kapitaal benutten voor de vervulling van hun taken. Er geldt een bovengrens van 35 procent van de totale baten. De formule is: (balanstotaal – boekwaarde van gebouwen en terreinen) / totale baten. Door een solide beleid bevindt Het Rhedens zich in 2018 boven (47,7 procent) de genoemde bovengrens (2017 47,4 procent).

Solvabiliteit: geeft inzicht in de financieringsopbouw en toont de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen. De solvabiliteit laat zien in hoeverre een organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De formule is: eigen vermogen

/ totaal vermogen. De signaleringsgrens is < 30 procent. De solvabiliteit van Het Rhedens bedroeg in het verslagjaar 71,0 procent (2017 74,9 procent).

Budgetbeheer

Liquiditeit: geeft aan in hoeverre een organisatie op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. De formule is: vlottende activa / schulden op korte termijn. De signaleringsgrens van de inspectie bedraagt < 0,75. De liquiditeit van Het Rhedens bedroeg in het verslagjaar 3,5 (2017 3,6).

Rentabiliteit: heeft betrekking op het rendement en geeft aan of sprake is van een positief of negatief bedrijfsresultaat. De formule is: resultaat uit gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering. De signaleringsgrens van de inspectie is < 0 procent. In 2018 bedroeg de rentabiliteit van Het Rhedens -4,2 procent (2017 -0,6 procent).

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft weer wat de vrije vermogensbuffer is voor het opvangen van financiële consequenties van calamiteiten. Het gaat er dus om dat situaties opgevangen kunnen worden als noodzakelijke incidentele uitgaven moeten plaatsvinden. Bijvoorbeeld een plotselinge terugloop in het leerlingenaantal.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de totale baten, inclusief de financiële baten en exclusief de bijzondere baten. De formule is: eigen vermogen / totale baten exclusief bijzondere baten. De inspectie hanteert een signaleringsgrens van < 5 procent. Het weerstandsvermogen van Het Rhedens eind 2018 was 58,1 procent (2017 62,5 procent).

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen niet in de balans of winst- en verliesrekening opgenomen gebeurtenissen na de balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor Het Rhedens.

Ontwikkeling van de balansposten en van het resultaat, mede in relatie met de begroting

Balans

De materiële vaste activa nemen toe met de investeringen (€ 389.000) en nemen af met de reguliere afschrijvingen (€ 779.000); per saldo een afname met € 390.000. De vorderingen zijn met € 200.000 toegenomen, terwijl de liquide middelen een afname kennen van € 45.000. De toename van de vorderingen komt door een vordering uit hoofde van de Regeling compensatie transitievergoeding en een stijging van de vooruitbetaalde kosten. Dit alles betekent een € 235.000 lager balanstotaal.

Door het negatieve resultaat is het eigen vermogen afgenomen met € 776.000. Doordat de dotaties aan de voorzieningen hoger zijn geweest dan de onttrekkingen (vooral de voorziening groot onderhoud kent een grote component langlopend deel), zijn de voorzieningen per saldo toegenomen met € 452.000. De kortlopende schulden zijn gestegen met € 89.000, door een toename van de nog te betalen kosten en de vooruitontvangen ouderbijdragen.

(in euro's)	Realisatie 2018	Begroot 2018
Baten		
Rijksbijdragen	17.507.605	17.015.721
Overige overheidsbijdragen en subsidies	547.627	460.500
Overige baten	514.310	495.988
Totaal baten	18.569.542	17.972.209
Lasten		
Personeelslasten	14.760.225	13.846.830
Afschrijvingen	779.123	745.033
Huisvestingslasten	1.444.867	1.438.804
Overige lasten	2.494.795	2.503.224
Totaal lasten	19.479.009	18.533.891
Saldo baten en lasten	-909.467	-561.682
Financiële baten en lasten	133.077	-
Nettoresultaat	-776.391	-561.682

Resultaat

- **Rijksbijdragen**

De rijksbijdragen OCW vallen € 492.000 hoger uit dan begroot door met name de bewust niet begrote prijsbijstellingen van de gemiddelde personeelslast (GPL) met 2,61 procent en de materiële bekostiging met 1,59 procent. De indexatie heeft ervoor gezorgd dat de opbrengst maar € 135.000 lager is dan vorig jaar, ondanks het dalende leerlingaantal.

- **Overige overheidsbijdragen**

De hogere dan begrote overige overheidsbijdragen zijn in belangrijke mate toe te rekenen aan de ontvangen ESF subsidie voorschotten en afrekeningen voorgaande jaren.

- **Overige baten**

De overige baten zijn hoger dan vorig jaar doordat er in 2018 een aanzienlijke betaling heeft plaatsgevonden ten aanzien van de ouderbijdragen voor het schooljaar 2017-2018 en de facturering voor het schooljaar 2018-2019 eerder op gang is gekomen dan vorig jaar (effect € 137.000).

- **Personeelslasten**

De totale personeelslasten zijn € 913.000 hoger dan begroot en € 577.000 hoger dan vorig jaar. Hiervoor zijn diverse oorzaken aan te wijzen. Als eerste oorzaak de bewust niet-begrote cao stijging van structureel 2,35 procent per 1 juni en de eenmalige uitkering van 1 procent per 1 oktober 2018 (samen circa € 295.000). Deze stijging is gefinancierd door de stijging van de GPL in 2018. Als tweede oorzaak is er sprake van een aanzienlijke omvang van vervangers voor (langdurig) zieke medewerkers. Een medewerker is vervroegd in de WIA gekomen, waarvoor nog een bedrag is verschuldigd tot de twee jaars ziekte termijn is afgelopen. De totale kosten voor ziekte bedragen circa € 720.000. Daartegenover staat wel een niet-begrote uitkering uit het Risicofonds van € 165.000. Als derde oorzaak is meer personeelsformatie voor het schooljaar 2018-2019 ingezet dan begroot.

- **Overige lasten**

De overige lasten komen hoger uit dan vorig jaar door een stijging van de kosten voor specifieke (OCW) subsidies, waaronder de lerarenbeurs, zij instromers, kosten van het eigen onderwijssteunpunt en de dienstverlening van het samenwerkingsverband.

- **Financiële baten**

Hieronder is de niet-begrote, eenmalige uitkering uit hoofde van het Uniform Herstelkader Rentederivaten MKB van € 132.500 verantwoord.

Investeringen, kasstromen en financiering

In 2018 is € 389.000 geïnvesteerd in overwegend inventaris en apparatuur. De investeringen betreffen met name de modernisering van de mediatheek van een locatie, de vervanging van alle beamers behorende bij de digiborden in de schoollokalen en de uitbreiding van het aantal leerlinglaptops, die een steeds belangrijkere rol krijgen in het onderwijsproces. De investeringen zijn grotendeels betaald uit de operationele kasstroom. De liquiditeitspositie is nog steeds voldoende, zodat er geen gebruik gemaakt wordt van externe financiering.

Huisvesting

De stichting beschikt over drie schoolgebouwen die in eigendom zijn verkregen. Bij de locatie Het Rhedens Dieren is de grond in erfpacht, bij de andere locaties in eigendom. Bij de locatie Het Rhedens Rozendaal is sprake van doordecentralisatie van het huisvestingsbudget, bij de twee locaties in Dieren. De gebouwen zijn relatief nieuw en voor toekomstig onderhoud wordt jaarlijks een dotatie aan de voorziening groot onderhoud gedaan. In 2018 is het merendeel van de geplande groot onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Daarnaast zijn de reguliere jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden en keuringen uitgevoerd. In de gebouwen is beperkt geïnvesteerd in uitbreidingen. Alleen bij de locatie Dieren zijn enkele ruimten aangepast aan het nieuwe onderwijsconcept van de bovenbouw h/v. In de komende jaren zal de aansluiting van de gebouwen op de onderwijsvisie en de betaalbaarheid hiervan een belangrijker aandachtspunt gaan worden.

Interne en externe kwaliteitszorg

Het Rhedens hecht veel waarde aan kwaliteit. Dat geldt voor het onderwijs, het leerklimaat en de organisatie. Dit moet leiden tot tevreden leerlingen, medewerkers en ouders. De uitgangspunten en doelen bij het streven naar kwaliteit zijn:

- *De kwaliteit van het primaire proces staat centraal en is leidend.*
- *Bij alles wat we doen vragen we ons af: is dit in het belang van de leerling?*
- *Kwaliteitszorg geldt voor iedereen, op alle niveaus en is gericht op een open communicatie (intern en extern).*
- *De kern van kwaliteitszorg is reflecteren, leren en verbeteren.*
- *Wettelijke kaders en maatschappelijke ontwikkelingen fungeren als leidraad.*

Bestuur en directie beschikken over voldoende en adequate informatie over de kwaliteit van het onderwijs op Het Rhedens, in de vorm van tevredenheidsonderzoeken, rapportages van de onderwijsinspectie, de gesprekken-cyclus, opbrengstenkaarten en managementrapportages. In toenemende mate maakt het bestuur en de directie gebruik van de school- en bestuursrapportages die beschikbaar zijn in Vensters voor Verantwoording.

6.2 ONDERWIJSPRESTATIES EN ONDERWIJSKUNDIGE ZAKEN

Het Rhedens biedt een uitdagende leer- en werkomgeving, waarin leerlingen zich maximaal kunnen ontplooiën. Tijdens hun jaren op Het Rhedens ontwikkelen zij zich tot breed georiënteerde, onbevangen, sociaalverantwoordelijke en zelfbewuste deelnemers aan de maatschappij. Leerlingen verlaten Het Rhedens met een diploma, branche-certificaat en/of getuigschrift dat overeenkomt met hun intellectuele en/of praktische mogelijkheden.

Het Rhedens streeft ernaar dat de examenresultaten minimaal op of boven het landelijke gemiddelde liggen. Dit is in 2017-2018 gelukt voor alle opleidingen, met uitzondering van het vwo. Daar ligt met een gemiddeld cijfer van 6,3 nog een uitdaging om het landelijk gemiddelde van 6,5 te halen.

Oordeel onderwijsinspectie

De inspectie heeft in 2017 het vierjaarlijkse onderzoek uitgevoerd op Het Rhedens. Het rapport is positief. Het Rhedens Dieren en Het Rhedens De Tender krijgen op aspecten waarop het kwaliteitsbeleid van Het Rhedens zich richt zelfs de waardering 'goed'. Op deze locaties behoort doorgroeien naar 'excellentie' tot de mogelijkheden. De inspectie heeft ingezoomd op 'aanbod/onderwijsprogramma', 'didactisch handelen' en 'sociale en maatschappelijke competenties'. Wat betreft het financieel beheer wordt zowel de continuïteit als de rechtmatigheid als 'voldoende' beoordeeld. Het volledige rapport staat op www.hetrhedens.nl.

De inspectie heeft op bestuursniveau geen onderdelen gevonden die vanuit de wettelijke eisen vragen om verbetering. Daarom is geen vervolgtoezicht afgesproken. Wel ziet de inspectie zaken die beter kunnen. Bijvoorbeeld concreter aangeven wat in 2021 de resultaten van 'leren, ontplooiën, samenleven' moeten zijn. Ook vindt de inspectie dat beter gebruik kan worden gemaakt van metingen over de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling van leerlingen en dat concreter kan worden gemaakt welke vooruitgang is geboekt in de onderwijskwaliteit.

Doorstroomgegevens, examenresultaten, tevredenheidsuitkomsten en schoolklimaat

Veel informatie over de onderwijsresultaten, waaronder de doorstroomgegevens, examenresultaten en de tevredenheid van ouders en leerlingen, publiceren de drie locaties op Scholen op de Kaart (www.scholenopdekaart.nl). Scholen op de kaart biedt de gebruiker enkele belangrijke voordelen ten opzichte van opname van deze gegevens in het bestuursverslag. Deze zijn onder andere:

- ***Actualiteit: zodra een indicator nieuwe gegevens heeft, wordt deze geactualiseerd. Zo beschikt de gebruiker altijd over de laatst beschikbare informatie;***
- ***Leesbaarheid: de gegevens die via scholen op de kaart worden door middel van overzichtelijke grafieken en tabellen beschikbaar gesteld;***
- ***Vergelijkbaarheid: daar waar landelijk gegevens beschikbaar zijn, worden deze aan de cijfers van de locatie toegevoegd, zodat een benchmark met een landelijke vergelijkingsgroep mogelijk is. Ook kunnen verschillende scholen tegelijk met elkaar worden vergeleken.***

Wij verwijzen voor een verdere verdieping daarom graag naar de website.

7.

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

7.1 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De gegevens in de continuïteitsparagraaf vloeien voort uit de reguliere planning & controlcyclus. De begroting voor 2019 is in december 2018 goedgekeurd door het algemeen bestuur, na een positief advies van de gmr. De financiële vertaling van de meerjarenbegroting sluit aan op het personeelsformatieplan. Het meerjarenperspectief is, na een actualisatie in het eerste kwartaal van 2019, goedgekeurd door het algemeen bestuur. Bij de meerjarenbegroting zoals deze in dit bestuursverslag is opgenomen, is de werkelijke realisatie over het verslagjaar 2018 opgenomen als startpunt. Hierdoor is het eigen vermogen en de omvang van de liquide middelen hoger geworden.

Onderwijsontwikkeling en financiële gevolgen

De locaties zitten middenin een onderwijskundige verandering gebaseerd op het huidige strategische beleid. De prioriteit ligt op het ontwikkelen van een drietal toekomstbestendige leergemeenschappen, waar talenten en mogelijkheden van leerlingen bepalend zijn voor de leerroute die de leerling op school of buiten school doorloopt. De locaties hebben hiervoor de doelen van de onderwijsontwikkelingen, de uit te voeren stappen en de gewenste resultaten per schooljaar uitgewerkt in een totaaloverzicht voor Het Rhedens. Hiermee houdt de directie een stevige vinger aan de pols van de onderwijsontwikkelingen.

Onderwijsontwikkelingen vragen tijd. Zeker als ze sterk afwijken van het bestaande (loskomen van vakken, lessen (tabel), rooster, vaste niveau- en jaarklassen). Nieuwe ideeën moeten worden uitgetest (pilots, prototypen, start in een leerjaar), waarna ze, na een grondige evaluatie en verbetering, kunnen worden uitgerold naar andere leerjaren. Dit is een proces van meerdere schooljaren. In die jaren moeten ook de medewerkers wennen aan de nieuwe manier van werken. Het pedagogisch didactisch repertoire zal moeten worden aangepast. De nieuwe werkwijzen moeten worden ondersteund door nieuwe hulpmiddelen (denk aan bijvoorbeeld HR-instrumenten, maar ook leerlingdevices en zelfs een nieuw roosterpakket). En medewerkers zullen moeten worden getraind en begeleid. Ook dit proces vraagt om tijd. Versnellen van de ontwikkelingen door hogere budgetten is maar (heel) beperkt mogelijk.

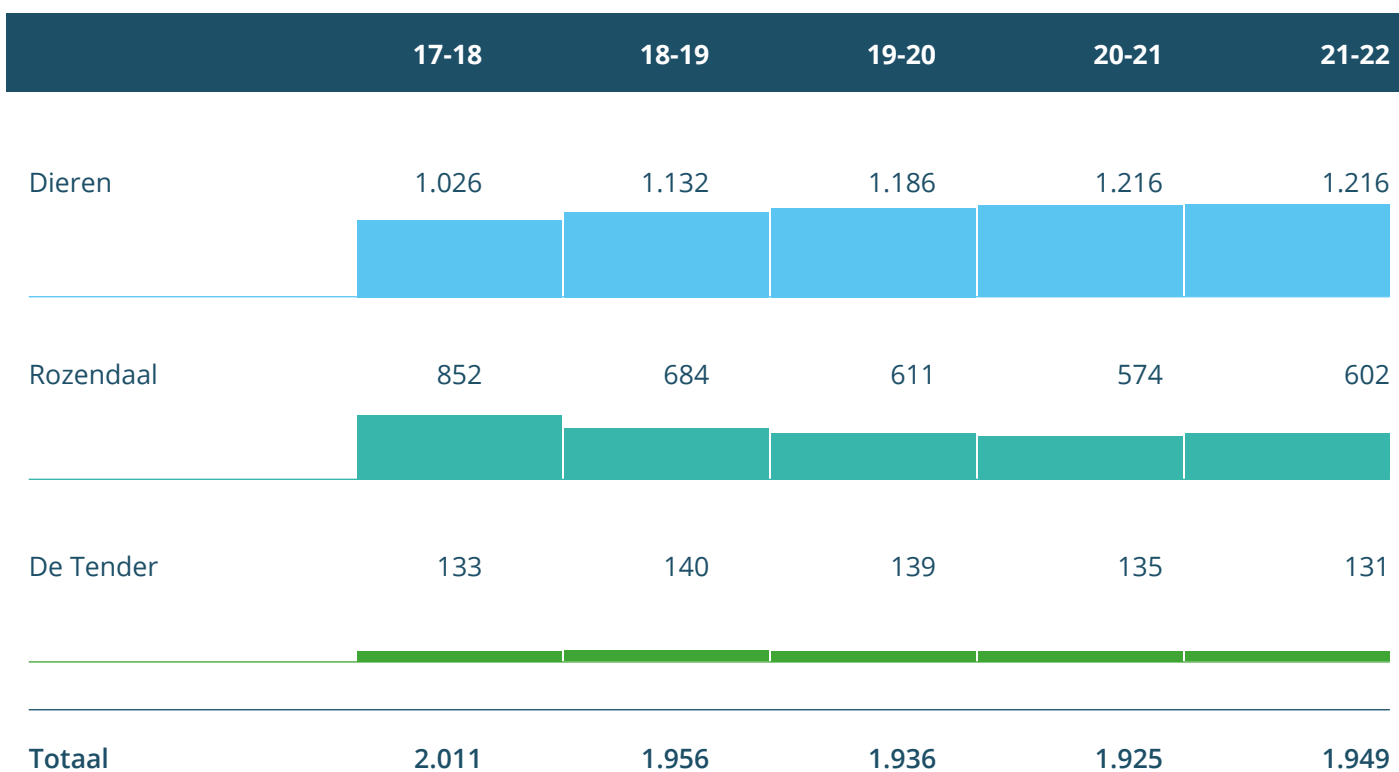
Tot en met het schooljaar 2020-2021 zitten we daarom in een transitiefase. In deze fase investeren we extra in onderwijsontwikkeling om onze locaties en medewerkers voor te bereiden op het onderwijs van de toekomst. De extra investeringen die dit vraagt kunnen niet worden betaald uit de reguliere exploitatie. In die jaren zetten we een deel van onze eigen reserves in om dit mogelijk te maken. Dit uit zich in negatieve resultaten voor de stichting.

De negatieve resultaten nemen de komende jaren af, vanwege een kleinere personeelsomvang en besparingen op de materiële kosten. Aan besparingen op de personele kosten zit echter een grens. Daarom is het belangrijk een visie te ontwikkelen hoe een verdere kostenbeheersing, met behoud van ruimte voor innovatie, mogelijk is, als het aantal leerlingen in de toekomst in ieder geval niet zal gaan stijgen. Belangrijke aandachtsgebieden zijn (regionale) bestuurlijke samenwerking en de werkelijke versus de bekostigde materiële kosten. Bij het laatste aandachtsgebied moet worden gedacht aan een oplossing voor de stijgende IT kosten (doordat IT een steeds belangrijker positie in het onderwijsproces krijgt ten behoeve van differentiatie en personalisatie) en de tekorten op de kosten van huisvesting.

In de tussentijd kijken we ook naar andere manieren om besparingen te realiseren op de materiële kosten. Kansen zien we door goed na te denken over wat we echt willen bereiken, welke middelen daarvoor nodig zijn, deze middelen op een professionele manier in te kopen en de relaties met bestaande leveranciers actiever te gaan beheren.

In het kalenderjaar 2024 zullen we weer een sluitende begroting (opbrengsten en kosten zijn in evenwicht) bereiken.

Ontwikkeling leerlingaantallen

Het voedingsgebied van Het Rhedens heeft te maken met een krimpende bevolking. Om de gevolgen voor Het Rhedens in kaart te brengen, is de leerlingenprognose tot en met 2027 geactualiseerd. Daarbij is rekening gehouden met de uitbreiding van Het Rhedens Dieren met de havo- en vwo-bovenbouw en de scherpere profilering van de locaties. Er is gebruikgemaakt van een doorstroommodel en van de laatste regionale bevolkingscijfers. De prognoses voor de locaties zijn verschillend: Het Rhedens Dieren groeit, Het Rhedens Rozendaal krimpt en Het Rhedens De Tender ongeveer gelijk. Het totaal aantal leerlingen stabiliseert zich de komende jaren tussen de 1.925 en 1.950 leerlingen.

Ontwikkeling personeelsaantallen

Stichting Het Rhedens

Categorie	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Directie	3,90	3,90	3,80	3,80	3,80
OP	147,63	150,09	145,81	140,24	139,20
OOP	41,60	44,84	43,20	42,67	42,58
Totaal	193,13	198,83	192,81	186,71	185,58

Het komende schooljaar neemt door de aanpassing van de lessentabel bij Het Rhedens Rozendaal door de ingezette onderwijsontwikkelingen de onderwijspersoneelsformatie af en wordt in lijn met het werkelijke aantal leerlingen gebracht. Vanaf het schooljaar 2021-2022 neemt ook de formatie van het onderwijzend personeel bij Het Rhedens Dieren af.

De komende jaren wordt ingezet op een verlaging van het totale ziekteverzuim (zowel lang als kort). De visie op verzuim is aangepast ('eigen regie model'), het verzuimprotocol wordt hierdoor geactualiseerd en de leidinggevenden worden getraind om hieraan voldoende en adequate begeleiding en aandacht te besteden. In 2019 is een Regeling generatiepact Het Rhedens goedgekeurd, waardoor seniormedewerkers ouder dan 62 jaar op 1 augustus 2019 50% van hun aanstelling kunnen gaan werken tegen 70% van hun brutosalaris (voor het OP, voor het OOP is dit 75%) met behoud van 100% van hun pensioenopbouw.

Balansontwikkelingen

Bedragen in €	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
ACTIVA				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	8.403.634	8.506.681	8.194.674	7.909.717
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen	424.095	275.114	179.089	155.222
1.7 Liquide middelen	6.372.964	5.423.236	4.952.991	4.753.537
	6.797.059	5.698.350	5.132.080	4.908.759
TOTAAL ACTIVA	15.200.693	14.205.031	13.326.754	12.818.476
PASSIVA				
Stichtingskapitaal	45	45	45	45
Algemene reserve	10.710.196	9.625.876	8.675.425	7.833.033
Bestemmingsreserves (privaat)	82.123	82.123	82.123	82.123
2.1 Eigen vermogen	10.792.364	9.708.044	8.757.593	7.915.201
2.2 Voorzieningen	2.470.576	2.551.987	2.710.161	3.058.275
2.4 Kortlopende schulden	1.937.753	1.945.000	1.859.000	1.845.000
TOTAAL PASSIVA	15.200.693	14.205.031	13.326.754	12.818.476

In 2019 zijn de investeringen in materiële vaste activa aanzienlijk hoger dan normaal. Dit heeft te maken met de plaatsing van zonnepanelen bij Het Rhedens Dieren en Het Rhedens Rozendaal. Het bedrag wat hiermee is gemoeid bedraagt exclusief omzetbelasting € 345.000. Daarnaast zal er jaarlijks circa € 500.000 worden geïnvesteerd in vooral ICT-voorzieningen voor het personeel en leerlingen. Door de jaarlijkse verwachte negatieve resultaten daalt het eigen vermogen en de liquiditeit. De daling van de liquiditeit wordt echter beperkt door de stijging van de voorzieningen. Voor het groot onderhoud wordt in 2025 een grote besteding verwacht van circa € 1.500.000.

Resultaatontwikkelingen

Bedragen in €	2018	2019	2020	2021
3 Baten				
3.1 Rijksbijdragen	17.507.605	17.353.975	16.701.392	16.578.946
3.2 Overige overheidsbijdragen	547.627	436.870	383.500	367.500
3.5 Overige baten	514.311	423.214	381.280	376.120
Totaal baten	18.569.543	18.214.059	17.466.172	17.322.566
4 Lasten				
4.1 Personeelslasten	14.760.225	14.720.953	13.921.628	13.716.419
4.2 Afschrijvingen	779.123	779.995	812.006	784.958
4.3 Huisvestingslasten	1.444.867	1.565.092	1.565.110	1.565.110
4.4 Overige lasten	2.494.795	2.232.340	2.117.880	2.098.470
Totaal lasten	19.479.010	19.298.380	18.416.624	18.164.957
Saldo baten en lasten	-909.467	-1.084.321	-950.452	-842.391
5 Financiële baten en lasten	133.076	-	-	-
Netto resultaat	-776.391	-1.084.321	-950.452	-842.391
Resultaatbestemming				
Ottrekken aan de algemene reserve	-776.391	-1.084.321	-950.452	-842.391

Wat betreft de rijksbijdragen en de personeelslasten wordt rekening gehouden met het aantal leerlingen, een niet geïndexeerde gemiddelde personeelslast en geen veranderingen in de cao-afspraken en premies voor sociale verzekeringen en pensioenen. De financiële effecten van de 'opting out'-keuze van het Samenwerkingsverband Regio Zutphen zijn in de begroting gelijk gehouden aan de opbrengsten die zouden worden gegenereerd als er nog sprake was van een lwoo-indicatie. In het resultaat voor 2019-2021 is in totaal € 675.000 opgenomen in de exploitatierekening voor extra kosten in de transitieperiode en is rekening gehouden met de afschrijvingslasten van de investering van € 500.000 per jaar in ICT, schoolgebouwen en duurzaam lesmateriaal.

Kengetallen

Door de negatieve resultaten bewegen de kengetallen zich meer richting de gewenste lagere niveaus. Het eigen vermogen wordt extra geïnvesteerd in het ontwikkelen, implementeren en ondersteunen van nieuwe onderwijsvormen. De liquiditeit neemt af. Voor alle kengetallen, met uitzondering van de rentabiliteit, geldt dat deze in 2021 nog steeds ruim boven de signaleringgrenzen van de inspectie liggen. De financiële continuïteit van Het Rhedens is dus gewaarborgd.

Strategische kengetallen

	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	Grens
Kapitalisatiefactor	47,7%	42,5%	41,0%	39,9%	
Solvabiliteit	71,0%	68,3%	65,7%	61,7%	< 30%
Liquiditeit (current ratio)	3,5	2,9	2,8	2,7	< 0,75
Rentabiliteit	-4,2%	-6,0%	-5,4%	-4,9%	< 0%
Weerstandsvermogen	58,1%	53,3%	50,1%	45,7%	< 5%

8. JAARREKENING 2018

B 1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (NA RESULTAATBESTEMMING)

Bedragen in €	per 31 december 2018	per 31 december 2017
ACTIVA		
Vaste activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	8.403.634	8.793.650
Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	424.095	224.171
1.2.4 Liquide middelen	6.372.964	6.418.235
	6.797.059	6.642.406
TOTAAL ACTIVA	15.200.693	15.436.056
PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen	10.792.364	11.568.756
2.2 Voorzieningen	2.470.576	2.018.888
2.4 Kortlopende schulden	1.937.753	1.848.412
TOTAAL PASSIVA	15.200.693	15.436.056

B 2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

Bedragen in €	2018	Begroot 2018	2017
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	17.507.605	17.015.721	17.642.792
3.2 Overige overheidsbijdragen	547.627	460.500	537.604
3.5 Overige baten	514.311	495.988	334.199
Totaal baten	18.569.543	17.972.209	18.514.595
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	14.760.225	13.846.830	14.183.411
4.2 Afschrijvingen	779.123	745.033	693.225
4.3 Huisvestingslasten	1.444.867	1.438.804	1.441.347
4.4 Overige lasten	2.494.795	2.503.224	2.305.847
Totaal lasten	19.479.010	18.533.891	18.623.830
Saldo baten en lasten	-909.467	-561.682	-109.235
5 Financiële baten en lasten	133.076	-	3.476
Netto resultaat	-776.391	-561.682	-105.759
Resultaatbestemming			
Onttrekken aan de algemene reserve	-776.391	-561.682	

B 3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

Bedragen in €			2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat exclusief rentebaten en -lasten			-909.467	-109.235
Aanpassingen voor:				
afschrijvingen	779.123		693.225	
mutaties voorzieningen	451.688		200.570	
			1.230.811	893.795
Veranderingen in vlottende middelen				
vorderingen	-199.924		-32.321	
schulden	89.340		-311.260	
			-110.584	-343.581
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			210.760	440.979
Ontvangen interest	133.076		3.476	
			133.076	3.476
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>			343.836	444.455
Kasstroom uit investerings activiteiten				
(Des)investering materiële vaste activa	-389.107		-758.012	
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>			-389.107	-758.012
Kasstroom uit financierings activiteiten				
Aflossing langlopende leningen	-		-	
Betaalde intrest	-		-	
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>			-	-
Mutatie liquide middelen				
			-45.271	-313.557
Beginstand liquide middelen	6.418.235		6.731.792	
Eindstand liquide middelen	6.372.964		6.418.235	
Mutatie liquide middelen				
			-45.271	-313.557

B 4 GRONDSLAGEN

Algemeen

Juridische vorm en activiteiten

Stichting Het Rhedens is een zelfstandige stichting, zonder verbonden rechtspersonen waarop zij overwegende zeggenschap kan uitoefenen. De stichting staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41053606. Zij is statutair gevestigd aan de Kleiberglaan 1, 6891 DK in Rozendaal en feitelijk gevestigd aan de Doesburgsedijk 7, 6953 AK in Dieren. De stichting heeft als doelstelling het zonder winst oogmerk exploiteren van een onderwijsinstelling voor voortgezet onderwijs.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van de afdelingen 1, 11 en 12, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder hoofdstuk RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, een en ander voor zover in deze regeling niet anders is bepaald. Het bestuursverslag is opgesteld conform de geldende verslaggevingsregels zoals deze zijn opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat zijn gebaseerd op de historische kosten.

De nummering in de overzichten is gebaseerd op de modellen behorende bij RJ 660 Onderwijsinstellingen.

Gehanteerde valuta

De in de jaarrekening genoemde geldbedragen zijn in euro's.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schat-

ting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor herziening gevolgen heeft. Indien voor het geven van het wettelijk vereiste inzicht noodzakelijk is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijkende cijfers

Voorzover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede van de (goedgekeurde) begroting voor het huidige jaar.

Financiële instrumenten

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten, die renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's met zich mee brengen. Deze financiële instrumenten zijn in de balans opgenomen.

De stichting handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de stichting verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de kredietrisico's en markt-risico's. Het Rhedens bezit geen financiële derivaten.

Kredietrisico: het betreft het risico dat financiële instellingen hun contractuele verplichtingen niet nakomen. Verder dienen de financiële instellingen te voldoen aan kredietwaardigheidseisen (rating). Dit is opgenomen in het treasurystatuut.

Renterisico en kasstroomrisico: de stichting loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende kortlopende schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt de stichting risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de stichting risico's over de marktwaarde.

Reële waarde: de reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kort-

lopende schulden, benadert de boekwaarde van deze instrumenten. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt materieel niet af van de boekwaarde.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De activeringsgrens is € 1.000. De afschrijvingen worden berekend als percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van economische levensduur vanaf de maand volgend op de maand van aanschaf. Periodieke (groot) onderhoudsuitgaven wordt een voorziening gevormd. Zij worden niet geactiveerd.

De afschrijvingstermijn zijn als volgt bepaald:

- Gebouwen en terreinen 10 tot 30 jaar
- Inventaris en apparatuur 4 tot 20 jaar

De gebouwen zijn eigendom van Stichting Het Rhedens. Het economisch claimrecht berust bij de afzonderlijke gemeentebesturen. Het terrein van Het Rhedens Dieren is in erfpacht gekregen.

Materiële vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn wordt bepaald door de boekwaarde van het actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen of de directe opbrengstwaarde, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Een bijzondere waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden is verantwoord niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde niet hoger

gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering

Liquide middelen

De liquide middelen, bestaande uit kas- en banktegoeden, staan, voorzover niets anders is vermeld en eventueel met opoffering van rentebaten, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden het stichtingskapitaal, de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van de stichting. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de stichting is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds. Voorts wordt er, indien van toepassing, binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij tegen de contante waarde van de verwachte uitgaven.

Voorziening verlofsparen

Elke medewerker heeft jaarlijks de beschikking over vijftig klokuren (persoonlijk budget) die aangewend kunnen worden voor verlof, werkdrukvermindering of bepaalde doelbestedingen in geld. Jaarlijks wordt een inventarisatie gemaakt van de inzet van deze uren. Bij de berekening van de voorziening per 31 december 2018 is uitgegaan van de opgebouwde rechten op medewerker-niveau. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Voorziening jubileumgratificatie

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, verstreken diensttijd in het onderwijs, cao bedragen bij een jubileum, blijfkansen en leeftijd.

Voorziening overige personele voorzieningen

Dit betreft een voorziening voor het verschil tussen de te betalen loonkosten en de te ontvangen WIA uitkering tot de datum van formele beëindiging van het arbeidscontract door langdurige ziekte van medewerkers. De te betalen transitievergoeding is in de berekening van de voorziening meegenomen en op basis van de Regeling compensatie transitievergoeding als vordering opgenomen.

Voorziening groot onderhoud

Voor de verwachte kosten van periodiek (groot) onderhoud aan gebouwen en installaties wordt een voorziening gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald aan een jaarlijks geactualiseerd meerjarenonderhoudsbegroting per locatie voor de komende tien jaar. De kosten van periodiek onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Het nog niet bestede deel van vooruitontvangen (meerjarige) (geoordeelde) subsidies van OCW wordt hier verantwoord. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn verspreid. De baten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en verplichtingen die zijn ontstaan voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren. Het resultaat wordt verwerkt in het eigen vermogen in de balans na goedkeuring van het voorstel voor de bestemming van het resultaat. De waardering van de posten in de staat van baten en lasten geschiedt tegen nominale waarde.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen opgenomen die zijn verstrekt door het Ministerie van OCW. De bijdragen met een lump sum karakter worden in het verslagjaar in zijn geheel als bate verantwoord. Voor zover de bestedingen in relatie met de toegekende, door de minister geoordeelde middelen, achterblijven, worden zij opgenomen onder de kortlopende schulden. Onder de rijksbijdragen worden ook de baten uit hoofde van het samenwerkingsverband Zutphen (passend onderwijs) verantwoord.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de gemeente, provincies of andere overheidsinstellingen (zoals het Europees Sociaal Fonds).

Overige baten

Onder de overige baten worden niet-overheidsbaten verantwoord, waaronder de ouderbijdragen, verhuur- en detachingsopbrengsten. De opbrengsten uit het leveren van diensten worden genomen naar rato van de geleverde prestaties tot aan balansdatum in verhouding tot de in totaal te leveren prestaties. Vaak is dit een schooljaar.

Personeelslasten

Voor de pensioenen is de stichting aangesloten bij het ABP. De stichting is slechts verplicht een vooraf door het bestuur van het ABP vastgestelde premie te betalen. Het ABP-bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers en heeft een onafhankelijke voorzitter. Er bestaat geen reglementaire of statutaire verplichting om tekorten van het pensioenfonds aan te zuiveren. Daar staat tegenover dat de stichting ook geen aanspraak kan maken op overschotten. De pensioenregeling kan daarom gekwalificeerd worden als een toegezegdebijdrageregeling. De jaarrekening bevat dan ook geen voorziening voor pensioenverplichtingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten in de periode waarover ze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien ze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

De dekkingsgraad is de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het pensioenfonds. Deze verhouding wordt uitgedrukt in een percentage dat aangeeft hoe groot het vermogen is ten opzichte van de waarde van de pensioenverplichtingen. Als de dekkingsgraad 100% is, is het vermogen precies gelijk aan de verplichtingen. ABP publiceert maandelijks de dekkingsgraad. Ultimo 2018 bedroeg de dekkingsgraad van het ABP 97,0%. De Nederlandsche Bank (DNB) stelt een minimale dekkingsgraad van 104,3%.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

B 5 TOELICHTING OP DE BALANS

1.1.2 Materiële vaste activa

(in euro's)		1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	Totaal
Verkrijgingsprijs	1-1-2018	9.226.423	3.691.180	12.917.603
Cumulatieve afschrijving	1-1-2018	2.563.502	1.560.451	4.123.953
Boekwaarde	1-1-2018	6.662.921	2.130.729	8.793.650
Investerings	2018	15.729	373.378	389.107
Desinvesteringen	2018	-443.703	-8.817	-452.520
Afschrijvingen	2018	-343.793	-435.330	-779.123
Desinvesteringen	2018	443.703	8.817	452.520
Verkrijgingsprijs	31-12-2018	8.798.449	4.055.741	12.854.190
Cumulatieve afschrijving	31-12-2018	2.463.592	1.986.964	4.450.556
Boekwaarde	31-12-2018	6.334.857	2.068.777	8.403.634
Afschrijvingspercentages			3,33% - 10%	5% - 25%

1.2.2 Vorderingen

(in euro's)	31-dec-18	31-dec-17
1.2.2.1 Debiteuren	45.579	33.037
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten	11.466	-
1.2.2.11 Vordering Regeling compensatie transitievergoeding	81.000	-
1.2.2.14 Te ontvangen interest	565	2.541
1.2.2.16 Overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten	285.485	188.593
Totaal	424.095	224.171

1.2.2.1 Debiteuren

Op de post debiteuren is geen voorziening voor mogelijke incurantheid in mindering gebracht (2017: geen voorziening).

1.2.2.11 Vordering Regeling compensatie transitievergoeding

Dit betreft een vordering uit hoofde van de Regeling compensatie transitievergoeding. Deze vordering kan volgens de regeling per 1 april 2020 bij het UWV worden ingediend.

1.2.4 Liquide middelen

(in euro's)	31-dec-18	31-dec-17
1.2.4.1 Kasmiddelen	1.328	5.237
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	6.371.636	6.412.998
Totaal	6.372.964	6.418.235

2.1 Eigen vermogen

(in euro's)	Saldo per 31-12-2017	Resultaat- bestemming 2017	Resultaat- bestemming 2018	Saldo per 31-12-2018
2.1.0 Stichtings kapitaal	45	-	-	45
2.1.1.1 Algemene reserve	11.426.730	59.857	-776.391	10.710.196
2.1.1.3 Bestemmings reserves (privaat)				
Schoolfonds	165.616	-165.616	-	-
Intern boekenfonds	82.123	-	-	82.123
Totaal	247.739	-165.616	-	82.123
2.1.3 Onverdeeld resultaat boekjaar	-105.759	105.759	-	-
Totaal	11.568.756	0	-776.391	10.792.364

2.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)

- Schoolfonds. De bestemmingsreserve schoolfonds wordt gevormd uit de resultaten die voortvloeien uit de ouderbijdragen. De kosten en opbrengsten worden apart geadministreerd.
- Boekenfonds. De bestemmingsreserve boekenfonds wordt gevormd uit de resultaten die voortvloeien uit de verkoop van boeken aan ouders (intern leermiddelen fonds). De kosten en opbrengsten worden apart geadministreerd.

2.2 Voorzieningen

(in euro's)	2.2.1.2 Voorziening verlofsparen	2.2.1.4 Voorziening jubileum gratificatie	2.2.1.7 Voorziening overige personele	2.2.3 Voorziening groot onderhoud	Totaal
Stand per 1/1/2018	418.549	185.487	-	1.414.852	2.018.888
Dotaties	137.461	8.179	121.020	451.500	718.160
Onttrekkingen	-106.840	-7.843		-151.789	-266.472
Stand per 31/12/2018	449.170	185.823	121.020	1.714.563	2.470.576
Kortlopend deel < 1 jaar	112.293	31.518	121.020	105.869	370.700
Langlopend deel > 1 jaar	336.877	154.305	-	1.608.694	2.099.876

2.2.3 Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is berekend met inachtneming van artikel 3, lid 1c van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Hierdoor is in afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen het toegestaan voor de boekjaren 2018 en 2019 de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand voor de planperiode van 10 kalenderjaren (conform voorgaande jaren). De voorziening wordt in de planperiode van 10 jaar niet negatief.

2.4 Kortlopende schulden

(in euro's)	31-12-2018	31-12-2017
2.4.6 Schulden aan gemeenten	950	850
2.4.8 Crediteuren	206.871	304.253
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	631.958	618.322
2.4.10 Pensioenen	178.823	173.748
2.4.14 Vooruitontvangen subsidies OCW	75.453	65.335
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	480.564	470.405
2.4.19 Overige kostlopende schulden en overlopende passiva	363.134	215.499
Totaal	1.937.753	1.848.412

MODEL G Verantwoording subsidies

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Bedragen in euro's

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar	
	Kenmerk	Datum			Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet afgerond
Studieverlof	929819-1	20-09-2018	81.091,12	81.091,12		Ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo	923500-1	21-11-2018	81.243,10	81.243,10	Ja	
Zij-instromers	924718-1	20-07-2018	40.000,00	40.000,00	Ja	

Regeling studieverlof

Dit betreft een subsidie aan leraren met een onderwijsbevoegdheid om substantiële scholing te bevorderen of een subsidie ten behoeve van zij-instromers om hun onderwijsbevoegdheid te behalen. De subsidie wordt toegekend per schooljaar en is derhalve nog niet afgerond. De afronding zal plaatsvinden in de eerste zeven maanden van het volgende jaar.

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2A. Aflopend per ultimo schooljaar

Bedragen in euro's

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten 2018	Te verrekenen ultimo 2018
	Kenmerk	Datum				

G2B. Doorlopend tot in een volgend schooljaar

Bedragen in euro's

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 1-1-2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2018	Saldo nog te besteden 2018
	Kenmerk	Datum						

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018

Op grond van de Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018 bestaat er een vordering op het ministerie van OCW. Deze vordering is op nihil gewaardeerd vanwege het voorwaardelijke karakter en de termijn waarop en de voorwaarden waaronder deze vordering tot afwikkeling komt. Hierbij is de continuïteit van de activiteiten van de stichting in ogenschouw genomen. De afwaardering van deze vordering is als buitengewone last verantwoord in de jaarrekening 2006. De nominale waarde van deze vordering bedraagt € 1.059.157.

Investeringsverplichtingen

Stichting Het Rhedens is eind 2018 een overeenkomst aangegaan inzake de levering, installatie en onderhoud van zonnestroomsystemen voor de locaties in Dieren en in Rozendaal. De werkzaamheden worden in het eerste halfjaar van 2019 uitgevoerd. Voor beide zonnestroomsystemen heeft stichting Het Rhedens een SDE+ subsidie gekregen. De ontzorgingsgarantie van de leverancier geldt voor 15 jaar. De totale investering bedraagt € 345.000 exclusief omzetbelasting.

Langlopend leermiddelencontract

Door de leverancier van leermiddelen is het contract na drie jaar beëindigd per het einde van het schooljaar 2018-2019. Met de leverancier bestaat een verschil van mening over de interpretatie van onderdelen uit het leermiddelencontract.

Onze interpretatie van het contract wordt ondersteund door uitvoerig juridisch advies. De verplichtingen uit dien hoofde zijn in de jaarrekening verwerkt. Er is in de jaarrekening geen rekening gehouden met eventuele claims en juridische kosten. In 2019 is samen met 11 andere voortgezet onderwijs scholen een nieuwe aanbesteding in de markt gezet.

Langlopend schoonmaakcontract

Met een regionaal schoonmaakbedrijf is een langlopend contract gesloten voor schoonmaakonderhoud en glasbewassing. Dit contract heeft een looptijd van vijf jaar en loopt af per 30 september 2018. In overeenstemming met de intentie die contractueel is afgesproken is de overeenkomst stilzwijgend verlengd voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn van het contract bedraagt zes maanden. De kosten van schoonmaakonderhoud en glasbewassing zijn circa € 330.000.

Langlopende contracten multifunctionals

De lopende contracten inzake de levering en onderhoud van de multifunctionals lopen af per 30 juni 2019. Via een Europese aanbesteding is een nieuwe leverancier voor een periode van vier jaar geselecteerd. De huurprijs van de 14 machines inclusief het verwachte verbruik aan tellertikken, bedraagt per jaar circa € 55.000.

Eigen bijdrage werkloosheidsuitkeringen

In de balans is geen voorziening opgenomen voor de te betalen eigen bijdrage voor (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkeringen voor oud-medewerkers van stichting Het Rhedens. Vanwege het ontbreken van betrouwbare ervaringscijfers ten aanzien van de duur van een (bovenwettelijke) uitkering kunnen we geen betrouwbare inschatting maken van de toekomstige uitstroom van middelen. Onze eigen bijdrage was in 2018 € 47.600 (2017 € 28.726).

B 6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3.1 Rijksbijdragen OCW

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	15.909.225	15.518.901	15.816.637
3.1.2.1.1 Overig OCW - geormerkt	120.377	114.300	57.613
3.1.2.1.2 Overig OCW - niet geormerkt	1.313.164	1.229.490	1.599.058
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	1.433.541	1.343.790	1.656.671
3.1.3.3 Ontv. rijksbijdrage samenwerkingsverband	164.839	153.030	169.485
Totaal	17.507.605	17.015.721	17.642.793

3.2 Overige overheidsbijdragen

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
3.2.2.2 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	452.370	445.500	462.947
3.2.2.3 Overige overheidsbijdragen	95.257	15.000	74.657
Totaal	547.627	460.500	537.604

3.5 Overige baten

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	59.879	65.767	65.715
3.5.2 Detachering personeel	50.389	32.000	4.910
3.5.5 Ouderbijdragen	387.097	398.221	250.055
3.5.10 Overige baten	16.946	-	13.519
Totaal	514.311	495.988	334.199

4.1 Personeelslasten

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
4.1.1.1 Lonen en salarissen	10.750.116	10.681.091	10.874.427
4.1.1.2 Sociale lasten	1.441.720	1.290.100	1.363.552
4.1.1.3 Pensioenlasten	1.606.638	1.274.250	1.526.348
Subtotaal 4.1.1 lonen en salarissen	13.798.474	13.245.441	13.764.327
4.1.2.1 Dotatie personele voorzieningen	185.354	239.437	-53.783
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	776.027	12.000	144.503
4.1.2.3 Overige	591.865	690.282	787.957
Subtotaal 4.1.2 overige personeelslasten	1.553.246	941.719	878.677
Subtotaal personeelslasten	15.351.720	14.187.160	14.643.004
4.1.3.3 Ontvangen uitkeringen	-314.445	-65.000	-239.911
4.1.3.3 Toegerekend aan projectgelden	-277.050	-275.330	-219.682
Totaal personeels lasten	14.760.225	13.846.830	14.183.411

Omvang personeelsbestand op peildatum

Categorie	31-12-2014	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018
Directie	3,90	3,90	3,90	3,90	3,90
OP	155,31	151,36	149,85	147,63	150,09
OOP	43,93	42,42	40,65	41,60	44,84
Totaal	203,14	197,68	194,40	193,13	198,83

(dit overzicht is inclusief vervanging)

4.2 Afschrijvingen

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
4.2.2.1 Gebouwen en terreinen	343.793	343.138	353.078
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	435.330	401.895	340.147
Totaal	779.123	745.033	693.225

4.3 Huisvestingslasten

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
4.3.1 Huurlasten	116.343	129.284	126.446
4.3.2 Verzekeringslasten	25.738	25.450	26.301
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	75.927	62.710	86.530
4.3.4 Energie en water	179.588	191.550	167.738
4.3.5 Schoonmaakkosten	344.896	363.900	337.946
4.3.6 Belastingen en heffingen	94.874	98.500	101.317
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	451.500	451.500	451.500
4.3.8 Overige huisvestingslasten	156.001	115.910	143.568
Totaal	1.444.867	1.438.804	1.441.347

4.4 Overige lasten

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
4.4.1 Administratie en beheer	432.232	418.622	404.904
4.4.2 Inventaris en apparatuur	342.510	406.850	324.797
4.4.3 Leer-, hulpmiddelen en examens	1.229.227	1.265.693	1.090.573
4.4.4 Kosten betaald met ouderbijdragen	478.013	398.260	471.134
4.4.5 Overige	12.813	13.799	14.439
Totaal	2.494.795	2.503.224	2.305.847

Specificatie kosten instellingsaccountant

(in euro's)	2018
Kosten onderzoek jaarrekening	24.037
Andere controleopdrachten	-
Adviezen op fiscaal terrein	-
Overige niet-controlediensten	-
Totaal	24.037

5 Financiële baten en lasten

(in euro's)	2018	begroot 2018	2017
5.1 Ontvangen rente bankrekeningen	565	-	3.476
5.4 Overige financiële baten	132.511	-	-
Totaal	133.076	-	3.476

5.4 Overige financiële baten

Onder de overige financiële baten is de uitkering opgenomen uit hoofde van het Herstelkader rentederivaten. Van dit bedrag is € 100.000 een coulance vergoeding.

6 Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op stichting Het Rhedens. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000.

Berekende complexiteitspunten	2018
Driejaarsgemiddelde totale baten	4
Driejaarsgemiddelde aantal leerlingen	2
Gewogen aantal onderwijssectoren	4
Totaal	10

Klasse D (9 - 12 complexiteitspunten)

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie-
vervulling

bedragen x € 1

Mevr. M.M. Bunt

Functiegegevens

Algemeen directeur - bestuurder

Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging⁹

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.965
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.838

Subtotaal

€ 127.803

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 146.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.

Totale bezoldiging

€ 127.803

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2017

bedragen x € 1

Mevr. M.M. Bunt

Functiegegevens

Algemeen directeur - bestuurder

Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 104.564
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.710
Subtotaal	€ 121.274
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 141.000

Totale bezoldiging

€ 121.274

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dhr. J. Wiegers	Dhr. R.J den Haan	Dhr. J.H.A. van de Sande
Functiegegevens	Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 5.023	€ 2.037	€ 2.015
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 21.900	€ 14.600	€ 14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017

bedragen x € 1	Dhr. J. Wiegers	Dhr. R.J den Haan	Dhr. J.H.A. van de Sande
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Penningmeester
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/08 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 5.000	€ 848	€ 2.025
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.150	€ 5.875	€ 14.100

bedragen x € 1	Dhr. M.A. Willemen	Mw. P.M. van Wingerden-Boers
Functiegegevens	Vice-voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	€ 2.030	€ 2.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.600	€ 14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017

bedragen x € 1		Dhr. M.A. Willemen
Functiegegevens		Vice-voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2017		01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging		€ 2.046
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 14.100

bedragen x € 1		Mw. K.M. Timmer	Mw. T.J.M. van Kempen
Functiegegevens		N.v.t.	N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2018		N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			
Totale bezoldiging		N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		N.v.t.	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017

bedragen x € 1		Mw. K.M. Timmer	Mw. T.J.M. van Kempen
Functiegegevens		Secretaris	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017		01/01 – 31/07	01/01 – 31/07
Bezoldiging			
Totale bezoldiging		€ 1.170	€ 2.300
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 8.225	€ 8.225

B 7 Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Samenwerkingsverband Regio Zutphen	Vereniging	Zutphen	4 (Passendonderwijs)

Het Rhedens is aangesloten bij het Samenwerkingsverband regio Zutphen (SWV) en is in het bestuur van het SWV vertegenwoordigd. Het SWV heeft middelen beschikbaar en verdeelt deze onder de deelnemende scholen. Zo kunnen scholen de extra begeleiding van leerkrachten en leerlingen betalen. Ook kunnen zij er lesmateriaal mee aanschaffen. Door deze verdeling kunnen scholen in de regio beter rekening houden met de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

Het samenwerkingsverband passend onderwijs heeft een ondersteuningsplan gemaakt. Hierin staan de afspraken die alle scholen binnen het samenwerkingsverband met elkaar hebben. Het omschrijft onder andere hoe het toelatingsbeleid binnen het samenwerkingsverband is, hoe de toewijzing van extra ondersteuning wordt georganiseerd en welke visie het samenwerkingsverband heeft op passend onderwijs. Ook staat in het ondersteuningsplan welke basisondersteuning en eventuele extra ondersteuning iedere school in de regio moet bieden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan welke nadere informatie geven over de feitelijke situatie na de balansdatum.

Dieren, 25 juni 2019,

Mw. M.M. Bunt, algemeen directeur-bestuurder
Dhr. drs. J. Wiegers, voorzitter
Dhr. dr. M.A. Willemen, vicevoorzitter
Dhr. mr. drs. R.J. den Haan, secretaris
Dhr. drs. J.H.A. van de Sande RE, penningmeester
Mw. P.M. van Wingerden-Boers, lid

9.

OVERIGE GEGEVENS

9.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van Stichting "Het Rhedens"

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting "Het Rhedens" te gemeente Rozendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting "Het Rhedens" op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Stichting "Het Rhedens", zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit :

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn;
 het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samen spanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 25-06-2019

Flynth Audit B.V.

Was getekend

M. Handelé AA

Stichting
Het Rhedens

Postbus 35
6950 AA Dieren
Doesburgsedijk 7
6953 AK Dieren
0313 490 900
info@hetrhedens.nl
www.hetrhedens.nl

Het Rhedens
De Tender
Harderwijkerweg 1-B
6952 AA Dieren
0313 422 765

Het Rhedens
Dieren
Doesburgsedijk 7
6953 AK Dieren
0313 490 900

Het Rhedens
Rozendaal
Kleiberglaan 1
6891 DK Rozendaal
026 364 68 45

